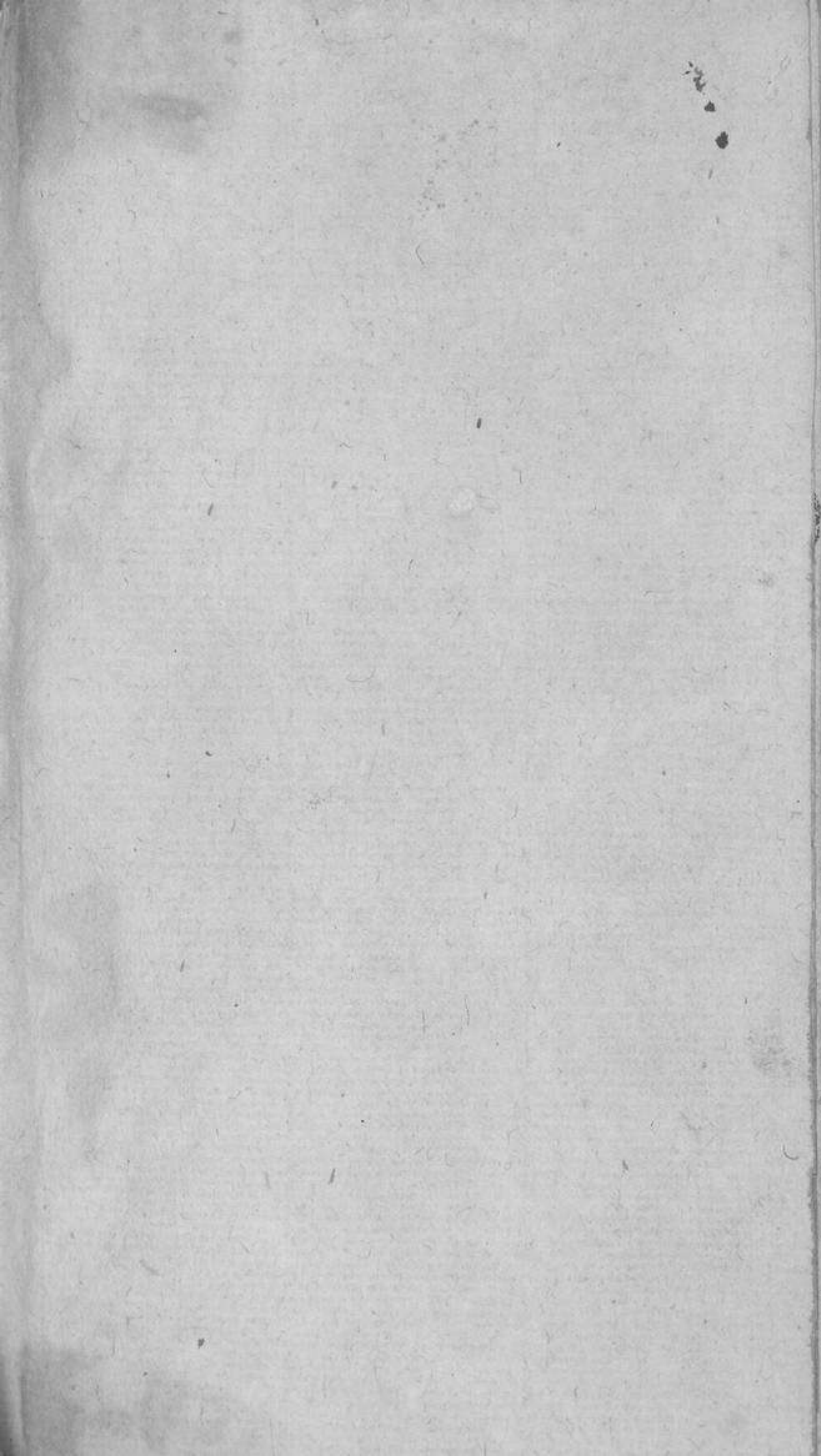
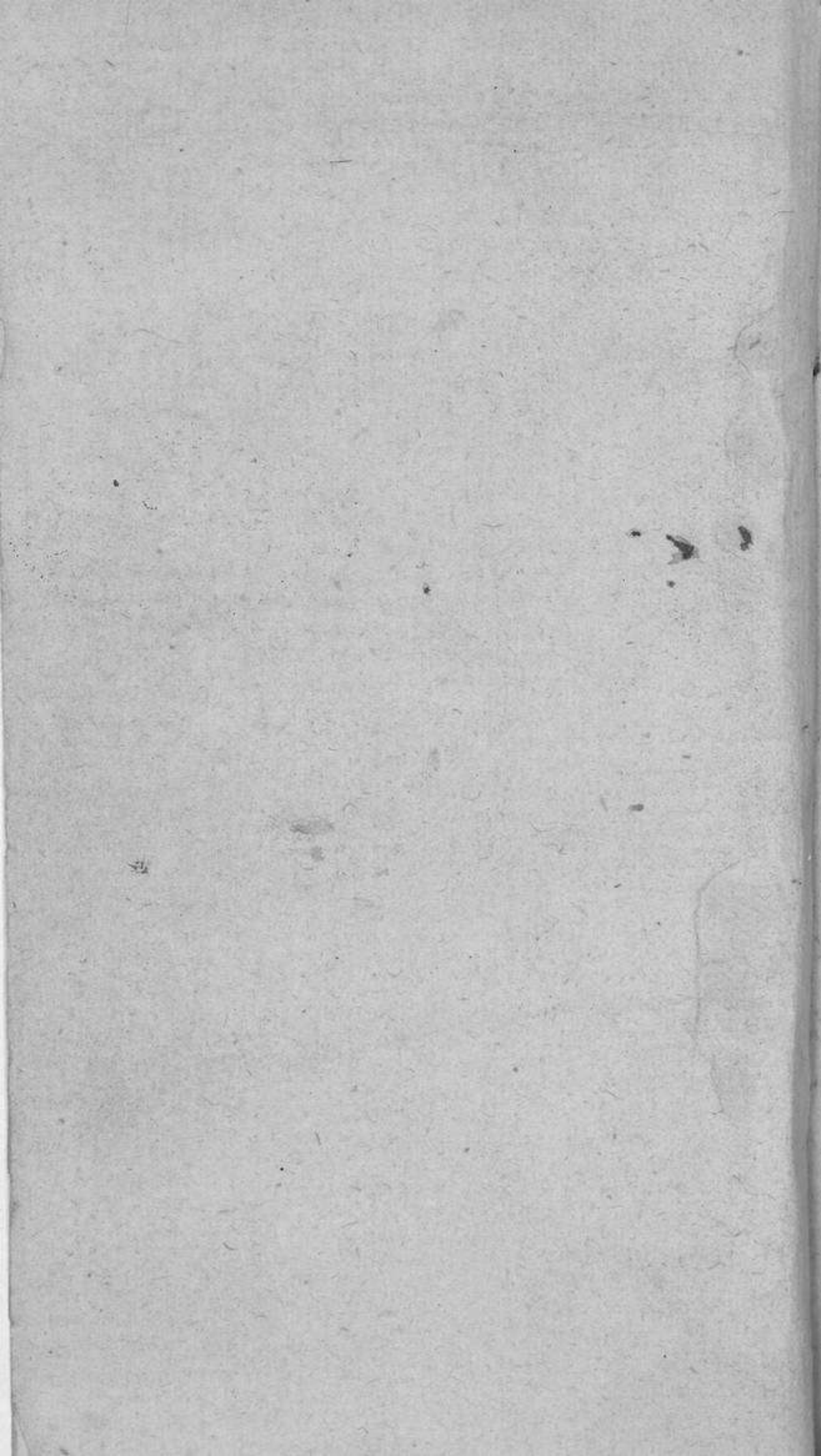

F-6-7

2458

ÈDOUARDI KELLÆI

ANGLI

TRACTATUS DUO

EGREGII,

DE

LAPIDÆ

PHILOSOPHO-

RUM,

UNA CUM PHARMACEUTICOS

THEATRO ASTRO

NOMIÆ

TERRESTRI,

Cum Figuris,

In gratiam filiorum Hermetis

Nunc primum in lucem editi,

Curante

J. L. M. C.

HAMBURGI.

Apud GOTHOFREDUM SCHULTZEN,
ANNO M. DC. LXXVI.

TRACTATUS

LIBRI

PRIMI

DE

NUMERIS

IN

ARITHMETICA

PER

ARISTOTELIS

IN

ARITHMETICA

POTENTISSIMO ROMANORUM
IMPERATORI,

RUDOLPHO II.

HUNGARIÆ ET BO-

HEMIÆ REGI &c. DOMINO

suo Clementissimo &c. hunc Li-
brum dedicat

EDOUARDUS KELLÆUS.

QUAMVIS corpus catenis & car-
cere afflictum secundâ jam
in Bohemia vice fuerit, quod
mihi quidem nullibi per or-
bem terrarum contigit aliâs,
tamen animus ille meus
semper liberrimus sese in illo Philosophiæ ge-
nere exercuit hæctenus, quod dum ab impro-
bis ac ineptis sperni, tamen à prudentibus lau-
dari & admirari soleat. Quin imò & in pro-
verbiis est, non nisi fatui & Jurisperiti Chimix
osores, contemptoresque existunt. Porrò uti
magnis laboribus, expensis ac diuturna qua-
dam sollicitudine hucusque per triennium co-
natus fuerim Majestati Suæ ea efficere, quæ
aliquid sibi commodi, multum autem volupta-
tis veræ afferre poterant: sic etiam in
captivitate constitutus (& quodammodo à
suâ Majestate ad hoc infortunium vocatus)
otiosus esse omninò nequeo. Scripsi itaque in-
terim

terim, quæ animum Imperatorium suum ad
 veritatem Philosophiæ antiquioris amplecten-
 dam dirigerent, adeo, ut inde tanquam à cel-
 so aliquo monte, frugifera quæ sint, à sterili-
 bus contemplari ac distinguere possit. Quæ
 quidē nostræ rationes ipsi si displicuerint, sciat
 se longissimè ab hujus negotii errare scopo,
 sumptus etiā, tempus, laborē & expectationē
 omninò perdere. Ego verò qui diversas Musas
 familiares hucusq; habuerim hoc deniq; unū
 didici, nil veritate antiquius, nil præstabilius,
 nil denique optabilius, quam qui neglexerit,
 non nisi in umbris miserrimè deget: sed moris
 erat, eritque ad seculi hujus finem, Barrabam
 dimittere, Christum autem crucifigere; hoc
 ego in me expertus sum, bonique consulo. Spe-
 ro tamen vitam morésque meos ita posterita-
 ti innoturos, ut inter illos habear, qui multas
 ob veritatem injurias passi semper fuerint.
 Cæterum certitudinem præsentis hujus libri
 nulla abolebit vetustas, quem si Majestas sua
 per otium legere dignabitur, facilè cognoscat
 memoriam nostram haud parum his rebus ef-
 se assuetam.

I. Omnes qui rectè & prudenter sunt Phi-
 losophati, res omnes ad certas suas origines &
 principia duxere, eas nempe, quæ in triplici il-
 lâ naturæ distinctione complectuntur: anima-
 libus etenim generationem tribuerunt ex qua-
 dam masculi & foeminae coitione. Vegetabili-
 bus ex certo ac innato suo semine. Minerali-
 bus

bus terram & aquam viscosam principium dederunt.

2. In hac autem generali distinctione statuendum, omnes res inferiores, quæ certo aliquo nomine gaudent, quæq; species aut individuum dici possint, esse hac lege complexas, ut quodlibet ad suum genus referatur, & per consequens ad certa sua principia.

3. Propterea si animal fuerit, illud ex coitione erit: si vegetabile, ex semine suo: si mineralis, ex coitione, vel potius commixtione, terræ & aquæ ejus generis.

4. Hinc liquet, certam naturæ legem his tribui, ad quam necessitate infallibili referenda sunt.

5. Sequitur igitur animalia, quod ad originem suam attinet, à vegetabilibus & mineralibus discrepare; quod etiam vice versa de vegetabilibus ab animalibus & mineralibus; eodumq; modo de mineralibus à duobus aliis diversis & discrepantibus, etiam est intelligendū.

6. His tamen principiis una eademq; materia universalis & communis est, quæ chaos dicitur.

7. Chaos, quod aliàs confusio, longissime patens, continet in se elementa rerum, quæ quatuor sunt, ignis, aër, aqua, terra, quarum mixtura ac motione formæ rerum omnium sublunarium suis insinuantur subjectis.

8. Hæc itaq; elementa gaudent quatuor qualitatibus, caliditate, frigiditate, humidita-

te & siccitate. Prima tribuitur igni, secunda aquæ, tertia aëri, quarta terræ.

9. Per has qualitates fit actio & passio inter ipsa elementa & per consequens motus.

10. Hinc dicitur elementa inter sese agere & pati unà, atque nomina sortiri activorum & passivorum.

11. Activa elementa pronunciamus ea esse, quæ informant passiva caractere aut specie aliqua pro motus sui latitudine in composito quolibet: Hæc ignem & aquam ponimus.

12. Passiva elementa sunt, quæ qualitate ad quietem tendentia sua sese cuilibet impressioni dictorum activorum subjiciunt: Hæc autem sunt terra & aër.

13. Eadem quoque elementa numero suo quaternario, præter agendi & patiendi facultatem, motum etiam secundum prius & posterius obtinent.

14. Prius & posterius hoc loco dupliciter sumuntur, primò ex ratione & positione totius Sphæræ, secundò pro præstantia subsequenti sui finis in omnibus.

15. In Sphæræ locatione, quod grave est, deorsum, quod leve est, sursum tendit: quæ mediocris naturæ fuerint, intermedium locum obtinent.

16. Hac ratione comparatione facta inter passiva elementa terra aëri præfertur, quoniam quiete magis gaudet; quod enim à motu magis differt, hoc semper facilius pati dicitur.

17. De præstantiâ autem finis in rebus dicentur

endum est, respicere perfectionem & imperfectionem; hoc modo præstat maturum immaturo: sed maturitas infertur tantummodo à caliditate proprietate ignis. Præfertur igitur activitas ignis in elementis agentibus.

18. His consideratis inter passiva elementa quod maximè patitur antecedit aliud, id est, citius vel prius patitur, unde in composito quolibet terra primum subicitur passioni, postmodum aër.

19. Simili modo in omni composito elementum perficiens postremum in actu est: fit enim transitus ab immaturo ad maturum.

20. Cùm verò caliditas sit author maturitatis, etiam & immaturitas à frigiditate erit.

21. Patet itaque quod elementa, in ipso Chao principia animalium, vegetabilium & mineralium remota, motum suscipiunt agendo per aquam & ignem: patiendo per terram & aërem, quorum aqua ipsa agens in terram eandem in naturam suam transfert, simili etiam modo ignis calefaciens aërem eundem suum facit.

22. Cùm autem omnis actio tribuitur masculo, passio verò foeminae, dicta elementa propter suam actionem ac passionem masculina & foeminina dicuntur.

23. Itaque omne compositum dictæ triplicis scalæ, animalium nempe, vegetabilium & mineralium, in quantum terra & aër foemina erit, ratione autem ignis & aquæ masculus dicetur.

24. Quoniam verò, quod tantummodo

densum fuerit, subjicitur sensui: igitur ignis & aër naturâ tenues in rebus elementatis cerni minimè queunt.

25. Hinc duo sese nobis elementa manifesta dant, aqua nimirum & terra, quorum dicta terra latibulum ignis, aliud domicilium aëris erit.

26. His duobus principiis natura tanquam in remoto res omnes inferiores limitavit, quæ Philosophi passim in doctrina sua pro masculo & foeminâ posuerunt.

27. Dum igitur quæritur, quænam vegetabilium prima materia sit, respondendum est, aquam & terram in semine latentem suo, in quo plus inerit aquæ quàm terræ.

28. Eodem modo de animalibus dicemus, rerum materiam primam spermata esse masculi ac foeminæ in unum concurrentia, in quibus maxima pars humidæ, minima verò sicci fuerit.

29. De mineralium etiam exordio pronuntiandum est, quandam aquam viscosam esse duplici conjunctam terrâ, quam dicemus impuram & puram.

30. Impura terra dicitur Sulphur combustibile omnem fusionem impediens ac aquam sibi adjunctam superficialibus informans; sicut patet in minoribus mineralibus, marcasitis, nempe, magnesiâ, Antimonio & cæteris.

31. Pura terra dicetur, quæ ita per minima connectitur dictæ suæ aquæ, ut nullâ ignis vio-

lentia separari queat, quin vel ambo ab eâdem
 avolent, vel in eâdem permaneant.

32. Ex tali aqua viscosa & fusibili terra,
 vel sulphure, componitur illud, quod argen-
 tum vivum dicitur, prima nimirum metallo-
 rum materia.

33. Metalla itaq; nil aliud sunt, quam Mer-
 curius diversâ caloris actione digestus.

34. Diversa hæc actio caloris causat in
 composito metallico maturitatem & immatu-
 ritatem.

35. Maturum illud dicimus, quod pervene-
 rit ad actiones & facultates ignis secundum
 magis vel minus, quod tribuimus auro.

36. Immaturum est, quod terminatur in
 elemento aquæ, nunquam sustinens motum
 dicti præcipui agentis, id est, ignis, cujus ge-
 neris sunt plumbum, stannum, cuprum, fer-
 rum & argentum.

37. Unicum est igitur metallum absolutâ
 gaudens maturitate, ac propterea perfectione,
 nempe aurum, quod propterea corpus mascu-
 linum perfectum dicitur.

38. Cætera verò terminantur in immatu-
 ritate, & per consequens in imperfectione.

39. Ubi verò postremus immaturitatis ter-
 minus fuerit, ibi principium maturitatis
 erit; finis enim prioris est principium poste-
 rioris.

40. Argentum autem cum terminetur mi-
 nus in aquatica immaturitate, quam reliqua
 metalla, habetur aliqua ex parte impurum, sed

tamen habituatum, id est, cujus aqua induta sit habitu terræ suæ congelativo, tendens ad perfectionem.

41. Hic itaque habitus in causa est, quod dictum argentum passim à Philosophis nuncupatur corpus foemininum perfectum.

42. De reliquis metallis intelligendum est, eadem differre in sua imperfectione, secundum quod magis minusve in dictâ imaturitate terminantur; afficiuntur tamen omnia dispositione quadam ad perfectionem, careant licet habitu dictæ terræ suæ congelativo.

43. Vis autem illa congelativa est effectus frigiditatis terrestris adæquatus propriæ suæ humiditati, causans fixationem in materiâ fluxibili.

44. Sed minora metalla in suâ fusione non persistunt in igne violento, comburuntur enim, & propterea carent virtute illâ congelativa perfecta. Quòd autem in frigido congelantur redeuntque in solidam massam, hoc fit propter dispersionem præfatæ terrestris dispositionis in eisdem.

45. His igitur collectis sequitur aquam viscosam subtili vel puræ suæ conjunctam terræ argento vivo pro ratione diversæ dictæ dispositionis ac acquisiti cujusdâ etiam illius congelationis habitus, (unâ etiam calore mediante naturali) diversa oriuntur metalla, quorum duo perfecta dicuntur, argentum scilicet & aurum, cætera denique pro imperfectis habentur.

46. Itaque, qui in aliquo velit naturam imitari, quocunque in genere fuerit, necesse est, duo sibi perpetuò proponat: primum, ut materiam eandem, quâ natura utitur ad confimilem finem, sumat. Secundum, ut actiones omnes circa rei susceptæ dispositionem, vel tales, vel confimiles planè sint. Nam natura naturâ lætatur, & natura naturâ emendatur.

47. Hinc error illorum patet, qui medicinam ad tingenda metalla ex animalibus aut vegetabilibus elicere conantur. Nam cum tingens ac tinctum unius radicis ac generis esse debeat, eaque quæ subjiciuntur lapidi Philosophico, in ipsa projectione, metalla imperfecta fuerint, necesse est, ut & dictus pulvis lapidis in radice sua Mercurius sit. Nam ut Exercitatio in codice veritatis primo capite docet: Lapis Philosophicus est materia metallica convertens substantias & formas metallorum imperfectorum: hanc autem conversionem non fieri nisi per suum simile, jam dudum est ab omnibus Philosophis conclamatum.

48. Ut autem argentum vivum, quod aliàs Mercurium dicunt, primam materiam metallorum esse probem, sententias quorundam Philosophorum adjicere conabor.

Prima itaque Exercitatio in Turbam capite primo dicit: Consideratione itaque Philosophorum omnium, Mercurius principium est omnium metallorum,

Eadem etiam paulo post: Et sicut caro genera-

neratur ex sanguine coagulato ; ita & aurum generatur ex Mercurio coagulato.

Eadem etiam sub finem capitis : Et omnia corpora metallica sunt Mercurius , tam pura , quàm impura , quia sunt ex eo generata.

Arnoldus etiam ad Regem Arragoniæ scribit: Nunc autem scire te volo , quod materia omnium metallorum & eorum sperma est Mercurius, decoctus & inspissatus in ventre terræ, calore sulphureo decoquente, & secundum varietatem sulphuris & ipsius multitudinem in terra diversa metalla generantur; semper tamen eorum materia est una & eadem essentialiter, solo tantum differunt accidente, scilicet decoctione majori aut minori, adurentem vel non adurentem , seu comparatis: & in hoc omnes Philosophi conveniunt. Et adhuc tibi, charissime fili, clariùs demonstrabo. Certum enim est , quod omnis res est ex eo, vel de eo in quod resolvitur , super quod ponam tibi exemplum: Glacies vel nix commutatur in aqua mediante calore: ergo prius fuit aqua , quàm nix vel glacies. Sed omnia metalla convertuntur in argentum vivum: ergò prius fuerunt quàm argentum vivum.

Ejus sententiæ est & Trevisanus in libro suo de transmutatione metallorum, dicens: similiter argentum vivum est omnium metallorum materia , & est veluti aqua, propter homogeneitatem, quam habet cum vegetabilibus & animalibus, & recipit virtutem eorum, quæ sibi in decoctione adhærent. Idem etiam Trevisanus

nus paulo post: Aurum, inquit, non est aliud quam argentum vivum, vi sulphuris sui congelatum.

Et in alio loco sic scribit: differt ergo solvens à solvendo proportione & digestionem, & non materia, quia præter ullam admixtionem natura hoc formavit ex illo, quemadmodum natura mirabiliter ex argento vivo aurum etiam simpliciter procreat.

Idem adhuc Trevisanus: Nam cum Philosophicè credendum sit, aurum nil aliud esse quam argentum vivum anatizatum, id est, æqualiter digestum in visceribus terræ mineralis, & hujuscemodi Philosophi significarunt fieri ex contactu Sulphuris coagulantis ipsam Mercurium, & ex causa operis ejus, hoc est, ex argento vivo calore proportionali ipsum digerente & inspissante, & adjecit postea unde Philosophi dixerunt, aurum nil aliud esse nisi maturum argentum vivum.

Audiamus porrò & alios authores. Clangor buccinæ sic cecinit: Extrahe ergo argentum vivum tam à corporibus &c. habebis argentum vivum & Sulphur de illa materia super terram, de qua aurum & argentum est in terra.

Item semita semitæ, capite primo: Reverende pater, pias aures inclina & intellige, quòd argentum vivum est sperma omnium metallorum, decoctum & imperfectum in ventre terræ calore sulphureo, & secundum varietatem

tatem

tatem sulphuream ipsius metalla in terrâ generantur diversa.

In eodem libro etiam sic habetur: Sed omnia metalla in terra generantur in Mercurium, ergo iste Mercurius est prima materia metallorum.

His adstipulatur Avicenna capite tertio, dicens: Certum est omnem rem esse ex eo, in quod resolvitur; nam gelu convertitur in aquam, calore mediante, clarum est ergo illud prius fuisse aquam, quàm glaciem. Omnia vero metalla ex Mercurio sunt generata, ideo ipsa in ipsum resolvuntur.

Clangor Buccinæ etiam: Omne corpus passibile reducetur ad sui primam materiam per operationes suæ naturæ contrarias. Quod prima materia est argentum vivum, cum ipsum sit Oleum omnium liquabilium & ductibilium.

In libro, qui intitulatur correctio fatuorum, capite tertio, id ipsum dicitur: Rerum omnium liquabilium natura ex argento vivo est, & sui substantia, eò quòd propter idem argentum vivum coagulatur ex vapore sine calore sulphuris, albi vel rubei, non urentis.

Autor de arte Chimica, capite primo: Omnium rectè philosophantium eadem est opinio atque sententia, cuncta metalla vapore sulphuris ac argenti vivi generari.

Similiter in illa Tuba Philosophica habetur: Certum est enim, quòd omnis res est de eo, & ex eo, in quod resolvitur. Sed omnia metalla

redu

reducuntur ad argenteitatem vivam : ergo fuerunt argentum vivum.

Potui certè, si operæ pretium foret, ex Philosophorum libris in hoc argumentum centenā recensere loca, sed cùm nil hoc ipso magis sit hominibus in hoc genere studii exercitatis perspectum, hæc ad propositum nostrum roborandum sufficient fatis.

Quin imò errant plurimi multiq; ad hodiernum usque diem hallucinantur plurimum, qui spissam Antimonij aquam vel crassam & viciosam illam materiam, quam ex Mercurio sublimato per se, vel cum Jove & Mercurio crudo in cellario vel humido subterraneo loco aliquo dissoluto conficiunt, materiam metallorum esse primam autumant.

Nam quod ad Antimonium attinet, illud quidem nunquam ad argenti vivi naturam aut in metallicam speciem pervenire ullam potest, & ratio est, quia aqua & humiditas sua nullo modo à natura subtili terreo admixta est, nec unctuositate illâ, quâ metalla extensibilia fiunt, gaudet. Verum ut Chambar in codice veritatis egregiè docet : non nisi invidi lapidem Antimonium nuncuparunt.

Præterea, qui argentum vivum in sua antica proportione metallica destruunt, rediguntque, quocunque fuerit artificio, in aquam, sive limpidam sive spissam, putantes se inde primam materiam metallorū acquirere, Andabatarū more in tenebris cum natura certant.

Nam quamprimū Mercurius nativam speciem

speciem in aliqua amiserit, statim in aliam vertitur naturam, ineptam planè & inutilem Philosophicis negotiis, quippe qui deinde nulla possit ratione cum metallis per minima connecti. Qui verò tales exercet nugas, aures præbeat Trevisano in libro de transmutatione metallorum sic dicenti:

Quomodo ergo veritatem reperit, qui Mercurii naturam humidam destruit? ut fatui, qui ipsius speciem à metallica dispositione sive dissolutione reformant: & humidum naturale dissolvendo corrumpunt, & disproportionant argentum vivum à qualitate prima minerali, quæ nil aliud requirit, quàm puritatem & simplicem decoctionem. Exempli gratia: qui in salibus, vitriolis, & aluminosis rebus ipsum deturbant, destruunt & in aliud mutant, quàm sit natura argenti vivi. Semen enim, quod natura Sagacitate & clementia construxit, ipsi violando & destruendo conantur perficere: quod indubitanter destruunt ad operis effectum. Semen enim in humanis & sensitivis à natura formatur & non ab arte: Sed arte conjungitur, & permiscetur: nil tamen ei abstrahendo nilque addendo, si eadem species novitate generis debeat procreari, sic manente ac stante eadem materiâ subsequetur eadem forma, & non aliter. Quare egregiè Doctor: falsa & vana est omnis Doctrina, quæ alterat Mercurium, qui sperma est, ante conjunctionum metallicarum specierum cum ipso: si enim exsiccatu fuerit, non dissolvit; quid igitur fa
cie

eiet in dissolvendis speciebus. Nam si calefactus fuerit, præter digestionem naturalem efficiet & generabit calorem veluti febrilem in mineralibus speciebus, & impertinenter de frigido calidum, & de passivo faciet activum: unde error incorrigibilis erit & vanum opus. Exempli gratiâ: fatui ex mineralibus minoribus faciunt & extrahunt aquas corrosivas, in quas projiciunt species metallorum, & eas corro-
dunt.

Putant enim propterea illas solutas esse solutione naturali: quæ quidem solutio requirit permanentiam simul, scilicet solventis & soluti, ut ex utroque, nempe masculino & foemino semine, nova species resultet. Amen dico tibi, quod nulla aqua naturali reductione speciem metallicam dissolvit, nisi illa, quæ permanet eis in materia & forma: & quam metalla ipsa soluta possunt recongellare, quod in aquis fortibus, non contingit, sed potius est deturbatio compositi, utpote corporis dissolvendi. Nec corporibus pertinet aqua in solutionibus, quæ eis in congelationibus non permanet, & tandem Mercurius est hujuscemodi, & non aqua fortis, seu quæ fatui existimant aquam Mercurialem quamcunque. Hæc Trevisanus.

Adhuc etiam ut crudi & ignari hi homines sciant, & si velint, percipiant naturam hujus argenti vivi, Avicennæ doctrinam ponam, nempe: Argentum vivum est frigidum & humidum, & DEUS ex eo, vel cum eo, creavit

omnia metalla: & ipsum est aëreum & ignis fugitivū; sed dum in igne aliquantulū steterit, facit mira opera aliena & ipsum est solummodo spiritus vivus, & in mundo non est tale quale ipsum est, quod possit talia operari, qualia per ipsum operantur, & ipsum intrat quodlibet corpus, penetrat, levat & exedit, ipsum est fermentum corporum, quibus admiscetur & tunc erit totum Elixir ad albedinem & rubedinem: ipsum est aqua perennis, aqua vitae & lac virginis, fons & alumen, de quo bibent non moritur &c. & paulo post:

Ipsum est serpens luxurians & se ipsum imprægnans, in die una pariens suo veneno cuncta interficit, ab igne fugit. Sapientes autem faciunt ipsum expectare ignem, & tunc faciunt opera & mutationes, quia, sicut mutatur, mutat, & sicut tingitur, tingit, & sicut coagulatur, coagulat. Igitur inter omnia mineralia argenti vivi præferenda est generatio. In omnibus enim mineris invenitur & cum omnibus Symbolum habet &c. Deinde etiam sequitur:

Argentum verò vivum in suis operibus manifestè ac perfectissimè ab adustione est salvativum, & fusionis effectivum. Etenim est tinctura rubedinis, uberrimæ refectiois, fulgidi splendoris, & non recedet à commixto donec est. Est enim amicabile, & metallum placabile, ac medium conjungendi tincturas quoniam commiscetur cum ipsis per minima
& i

& in fundo naturaliter adhæret eis, quia est de natura ipsorum. Sequitur etiam:

Et sic maximum habes secretum, quoniam argentum vivum in se recipit, quæ sunt suæ naturæ, aliena verò respuit; eò quòd natura sua plus gaudet cum natura propria, quàm extranea. En malè philosophantes, qualis quantumque sit error vester, qui rem à natura ipsa ad generationem metallorum destinatam, in qua omnis metallica virtus potentialiter inest, vanis vestris operationibus perditis & inutilem redditis.

Rosarius aliter suaserat dicens, caveas tibi præcipuè in ejus mundificatione à privatione virtutis suæ, ne vis activa suffocetur in aliquo. Reddit & idem hujus rei deinde rationem. Nam omnium terræ nascentium semina non multiplicantur, neque crescunt, si vis generativa illorum per aliquem calorem tollatur extraneum, ac propterea, ne error fieret in ejus præparatione, adjecit & hæc: Et per destillationem munda primò cum suavi igne.

Item Trevisanus: Si ergo ista aqua ita maneat extra proportionem metallicam, quomodo similes species ex hac compositione procreare poterunt. Errant quoque illi, qui sic putant aquam limpidam, transparentem, ex argento vivo extrahere, & ex illo multa miræ operari. Nam sit ita quòd talem aquam perficiant, nil tamen prodesset opus, nec ad ejus naturam & proportionem, nec potest restaurare seu ædificare speciem perfectam metalli-

cam. Quàm citò enim argentum vivum à sua prima natura permutatur, tam citò prohibetur ingredi opus nostrum Philosophicum, quoniam perdit naturam spermaticam & naturam metallorum. Idem Trevisanus postea: non tamen, inquit, improbo, quin possit & debeat Scoriosus Mercurius atque immundus per simplex Sal femel aut pluries, secundùm experientiam Philosophicam debitam, sublimari seu purgari ad scoriam & immunditiam exteriori minerali amovendam, manente tamen illàsâ semper Mercurii fluxibilitate seu humido radicali; id est, Mercuriositate stante incorrupta, quæ est ex proportione naturali ejus. Oportet enim speciem Mercurialem & formam in tali opere manere incorruptam; sicut jam prius dictum est, nec debet in pulverem exsiccatum ejus forma extrinseca deduci.

In scala Philosophorum eadem admonitio reperitur; & ideo in omni solutione cavendum est intime à vitrificatione materiæ, cum odoribus & saporibus corporum imperfectorum, ac etiam ne vis illius formæ generativa cum corrosivis adurentibus in aliquo suffocetur.

Vides igitur, quicumque huic vanitati obnoxius fueris, errare te toto cœlo, longissimèque à via Philosophorum recta discedere. Nam illorum aqua non adhæret ulli rei, nisi quæ sui generis fuerit, neque madefacit tantigenti manus, tua verò non modo sese digitis compingit, seu cutem exurit, asseres penetrat, r
lapides

lapides rodit, omniâque sibi obviam facta dissipiat & consumit, auro & argento exceptis, quæ aliâs, tuæ aquæ morem gerere nolentes, non nisi spiritibus aquarum fortium dissipata & dissoluta fuerint prius, eidem sese ullo modo admisceri finit. Illa autem mixtura quàm sit puerilis, quàm inepta, tota Philosophorum cohors testatur passim, ipse etiam sæpissimè expertus sum.

Sed præmissis his propositum sequar, ostendamq; , argentum vivum, seu crudum, aquam illam esse, cum qua, & in qua, Philosophorum solutio fit, ipsosque Philosophos diversis temporibus & locis viventes eadem affirmantes proferam.

Itaque Menalates in Turbâ : Qui enim argentum vivum corpori jungit magnesiæ & foeminam viro, naturam extrahit occultam, per quam corpora colorantur; & paulò post : Scientes, quod argentum vivum est ignis comburens, corpora mortificans & confringens suo regimine, quod unum & idem est.

Exercitatio capite nono in Turbam : Divide elementa per ignem, ac mediante Mercurio conjungas, quod est maximum arcanum, & sic magisterium est completum omneque artificium insolvendo & conjungendo situm est. Hæ autem solutiones vel separationes fiunt mediante Mercurio, ipse enim primo solvit corpora & facit separationes, quæ rursus conjunguntur per fermentum & Mercurium.

Rosinus, introducens Aurum, in disputatione cum Mercurio sic loquitur : Disceptabisne mecum Mercuri? ego sum Dominus, lapis expectans ignem. Respondit Mercurius: verum dicis; sed ego te genui, & extrahis originem ex me, & una pars ex me vivificat multas de te, quia tu es avarus per comparationem ad me; si quis enim junxerit me fratri vel sorori meæ, vivet & gaudebit, & ero tibi sufficiens.

In libro trium verborum capite quinto: Dico ergo, quod in Mercurio sunt opera planetarum, & eorum imaginationes in suis libris.

Aristoteles in tractatulo : quoniam primus modus præparationis est, ut lapis fiat Mercurius, ipse enim est primum corpus operans in grossis rebus, & reddens eas ad modum suum.

Idem paulo post : & ideo, si aliud beneficium non haberemus à Mercurio, nisi quod corpora reddit subtilia & ad sui naturam, satis deberet nobis sufficere.

Senior : Lapis ergo noster est aqua congelata, id est, Mercurius congelatus in auro & argento, & repugnat igni, quando est fixus.

Clangor Buccinæ hæc recitat : Est in Mercurio, quicquid quærunt sapientes. Mercurius solem foliatum destruit omnem. Hinc solvit mollit, animam de corpore tollit.

In libro de arte Chemica: Ex hoc cogitarunt Philosophi corporibus inferioribus perfectissimi corporis lucem & nitorem inducere, cum

Invenissent, metallica corpora solùm penes decoctionem, aut majorem, aut minorem, inter se discrepare, omniùmque metallorum Mercurium fuisse primam originem, cum quo metallum auri Mercurio extrahentes, aurum ad naturam primam reduxerunt.

Correctorium fatuorum: Nota quod Mercurius crudus dissolvit corpora, & reducit ea in primam materiã suam, sive naturam. Idem: Sed Mercurius crudus ex aqua clara ab initio factus, ille crudum semper appetit corrodere, & primò quod suæ naturæ vicinior est, scilicet aurum & argentum.

Idem: Sed cum Argento vivo crudo hoc facere potes, scilicet naturas referare & aperire, ut unaquæq; res vicina sit suæ naturæ adjuvamen.

Idem: Cum autem argentum vivum sit radix in arte Alchimix, quoniam ex eo, per eum, & in eo sunt omnia metalla, ut dicunt Philosophi. Idem: ideò sequitur & oportet ut in arte Alchimix metalla primo reducantur in Mercurium, id est, in argentum vivum, unde omnium metallorum materia & sperma.

Idem: Causa autem quare oporteat metallum ad naturam vaporis reducere, quia videmus, omnia generari ex argento vivo, mediante quo ipsum genitum fuit.

Gratianus: Dealbate ergo Latonem, id est, æs, cum Mercurio, quia Laton est ex auro & argento, compositum corpus imperfectum citrinum.

Clangor Buccinæ : Mercurius vulgi dicitur Spiritus. In eodem Authore : Sic eodem modo, si corpus non resolveris in Mercurium, cum Mercurio, occultam virtutem ex eo habere non potes.

De Arte Chemica, capite sexto : Secundam Lapidis partem Mercurium vivum dicimus, qui cum sit vivus & crudus, corpora ipsa solve-
re perhibetur, quia in profundo naturaliter ad hæret iis ; Hic est lapis, sine quo natura nil operatur.

Philosophus: Mercurius nunquam moritur, nisi cum fratre & sorore.

Rosarius item : quando materiam Solis & Lunæ mortificat Mercurius, remanet materia sicut cinis.

Trevifanus : Et ideo nec in arte super terram extranea additio, ad Mercurii digestionem & inspissationem ad aureitatem seu speciem metallorum reperitur.

Idem: Ista enim solutio est possibilis ac naturalis, scilicet per artem naturæ administrantem, & sola & necessaria est in opere Philosophorū: quæ per nullam aliam rem fieri potest, nisi per solum Argentum vivum, cum proportionem sagaci, ut bonus artifex noscens intrinsecus naturas & proportiones, in operis initio debet proportionare.

De arte Chemica : Quis ergo Mercurium merita laude prosequi sufficit: cum ipse sit solus, qui tanta polleat potestate, ut ipsum aurum ad naturam primam possit redigere,
quam

quam potestatem nulla res in hoc mundo habere dignoscitur.

Ex his manifestè patet, qualem Philosophi aquam velint, quidque de mirabili hoc liquore, Mercurio nempe, senserint, quippe cui omnem vim & operationem in hoc toto tribuerunt magisterio; ipsa etiam recta ratio suadet, nil posse nisi in suo genere perfici. Non enim homines vegetabilia quæ sunt, in sanguine animalium, sed in genuino illorum principio, aqua nimirum, decoquunt, nec mineralia vegetabilium humiditati cedunt. Itaque, quod naturæ legibus institutum, ordinatum est, hoc servandum, ab hoc nullo modo deflectendum. Nam, ut Clangor Buccinæ admonuit: Totum hoc magisterium est dividere elementa à metallis, & ea purificare, ac à metallis Sulphur naturæ dividere.

Præterea, ut Hermes asserit, nil convenit rei nisi quod propinquum est illi in sua naturâ, & generat in illa re proles sibi similes; hoc est, si quæris medicinam metalla generantem, de metallis erit ejus origo, cum species à suo genere tingantur, ut dicit Philosophus.

Sed ne longiùs divagemur, totum hoc magisterium fieri dicimus conjunctione masculi & foeminæ, nimirum elementis activis & passivis, mediante aqua nostra metallica, & calore requisito: qui quidem masculus & foemina duo corpora metallica sunt. Duo verò corpora esse, probandum mihi hoc loco sumam, ac quænam deinde fuerint, validissimis etiam

Philosophorum sententiis demonstrare contendam.

Itaque à Dantio est exordiendum. Ille sic dicit: præparate corpora & solvite ea.

Rasis: Convertite corpora in aquam, & ex ipsa deinde in terram, tunc factum est totum.

Galienus: Præparate corpora & purgate ea à nigredine, in qua est corruptio, donec album fiat album & rubrum, tunc solvite ambo. &c.

Calid. capite primo: Nisi convertitis corpora in subtilitatem, ut sint subtilia & tactu impalpabilia, non dirigitur vobis quod quæritis: & si trita non fuerint, revertamini ad operationem, quousque terantur, & fiant subtilia, quod si hoc feceritis, in vobis, quod cupieris, dirigetur.

Aristoteles in tractatulo: Et illud ideo, quia corpora non alterantur, nisi prius in primam materiam deducantur.

Calid. capite quinto: Et similiter præceperunt Philosophi solvere corpora, & solvimus, ut adhæreat caliditas eorum profunditatibus: postea redimus ad solvendum ipsa corpora, & ad congelandum post ejus solutionem cum re, quæ ei appropinquavit, quousq; &c.

Menabadus: Multa dicta sunt, suadeo tamen posteris, ut corpora faciant non corpora, & incorporea vera corpora, hoc enim regimine totum paratur compositum ejus, quo naturæ occultum extrahitur.

Ascanius: Sic oportet vos duo conjungere, quam conjunctionem Philosophi comparaverunt conjugibus, ex quorum complexu resultat aqua aurea.

In floribus secretorum: Fac matrimonium inter virum rubicundum & uxorem suam candidam, & totum habebis magisterium.

Clangor Buccinæ: Aliud argentum vivum & tinctura permanens, quod à corporibus perfectis extrahitur per dissolutionem, destillationem, sublimationem & subtiliationem.

Hermes: Conjunge masculum cum foemina in proprio humore, quia sine masculo & foemina nullus natus generatur.

Plato: natura naturam sequitur, & natura continet naturam, & docet eam contra ignem præliari; fac ergo desponsationem inter virum & uxorem, & totum habebis magisterium.

Avicenna: Sed præparatio eorum est, ut primùm virum ex una parte & uxorem ex alia parte mundes, quatenus mundati à sordibus melius conjungantur, quoniam si non præparas corpora, non poterunt amari. Idem, post ipsius verò naturæ accidentia necesse habes jungere duas naturas, donec ab iis naturam claram & lucidam extrahas, quæ cum ascendit in altissima, tenetur, lucefcit & coaptatur,

De arte chemica: Duo nobis corpora omnia suppeditant in aqua.

Trevifanus: Quare corpora non dissolvit aqua,

aqua, nisi illa, quæ fuerit suæ speciei, & quæ à corporibus possit inspissari.

Hermes: Accipiantur lapides permixtionis in principio operis recentis, & permisceantur æqualiter in terram.

Speculum: Necessè est, quod lapis noster extrahatur de natura duorum corporum, antequam de eo fiat Elixir completum.

Democritus: oportet te, ut primo negotio dissolvas corpora super cinerem candidum, & non fiat tritura, nisi cum aqua.

Rosarium Arnoldi: Ex rebus ergò corporalibus maximè convenientibus in natura necessario est medicinam colligere.

Sufficient spero testimonia hæc ad probandam pluralitatem dictorum corporum ex quibus magisterium perficitur nostrum. Nunc verò quænam illa corpora sint simili quoque ordine proferam. In expositione epistolæ Alexandri Regis: igitur in artibus tuis, in quibus studes, maritandos duos fore credas, quorum unus Soli, alter Lunæ debetur.

Clangor Buccinæ: Sol non calefacit terram, neque ejus virtutem terræ imprimit, nisi mediante Luna, quæ inter alia sidera magis Solis Lumen & caliditatem est receptura.

Correctorium fatuorum: Semina aurum & argentum, & adferet tibi fructum millesimum cum labore tuo, mediante natura quia solum habet quod quæris, & nulla alia res mundi.

Idem: quia tinctura auri & argenti propor-
tio-

tionabilem naturam habet cum ipsis, scilicet immaturis vel imperfectis, quia originem ex Mercurio traxerunt.

In eodem: Tinge ergo cum auro & argento, quia aurum aureum, argentum argenteum tribuit colorem, & naturam: quare omnia alia despicias, quibus non inest virtualiter seu naturaliter virtus tingendi, cum in ipsis non sit fructus, sed solum perditio rerum & stridor dentium.

Senior: Ego Sol calidus & siccus, & tu Luna frigida & humida, quando fuerimus copulati æqualitate status, in ventre domus clauæ, recipiam à te animam adulando.

Rosinus ad Saratant: Dein tangit secundam terram in spiritali, quia per prædictos versus describit lapidem Philosophorum, scilicet aquam vivam, ex qua liquabat terram, corpus mortuum ex duabus naturis compositum homogeneum, scilicet Solis & Lunæ.

Idem Rosinus: Quia natura gaudet natura propter conformitatem naturarum, & in amore meo, scilicet argenti, sperma suum, id est, pinguedinem Solarem, cellulam meam, id est, corpus meum scilicet Lunare, subintraverit, id est, in unam naturam & in unum contertum mixtum, scilicet forti & universali mixture & complexione complexionantur & vaporabiliter se concipiunt.

Hermes: Humiditas ejus est ex dominio Lunæ, & pinguedo à dominio Solis, & hæc duo sunt ei coagulum & semen mundum.

Altratus inquit : Qui veritatem vult affe-
qui, capiat Solis humorem & spiritum Luna
veritatem dico, nec aduersa afferro.

Exercitatio in Turbam: Hic Philosophus
detur annuere, ut utrumq; corpus perfectum
ad compositionem Elixiris sumatur, siue ille
turus albus, siue citrinus. Ratio quia nullum
absque alio facile fluit.

Exercitatio 10. proinde dicit aurum, nem-
me enecat, nisi soror mea.

Aristoteles : nisi aurum & argentum viderem,
pro certo dicerem, quod Alchimia non
esset vera.

Philosophus : Fundamentum artis est a-
rum, & eius umbra.

De arte Chémica : Diximus capite præ-
dente, aurum & argentum debere conjungi.

Rosarius : est tamen additamentum citri-
tatis, seu citrini coloris, quò medicina perfec-
tur à substantia Sulphuris fixi, hoc est, quò
utraque medicina incipitur ab auro & ar-
gento.

Philosophus : qui noverit Sulphur & arge-
tum vivum tingere, ille pervenit ad max-
imum arcanum, propter hoc oportet quòd a-
rum & argentum sit in tinctura, & fermentum
ipsius spiritus.

Rosarius : per fermentum Solis intelligitur
sperma viri, per fermentum Lunæ, sperma
fœminæ, ex illis fit primò coitus, postea fit ge-
neratio vera & casta.

Clangor Buccinæ : quare necessario requiritur

tur ibi argentum, ut ipsum aurum subtiliet, rarum & volatile faciat, ejus impuritatem segreget, cum ipsa magis suo lumine egeat. Ergo dicit Hermes, & Aristoteles de plantis: Sol pater ejus est: Luna mater existit. Ergo Luna mater & ager, in quo solare seminari debet semen, & sic non indigemus alio, ex quo lapis noster & Alchimia nostra fiat, quam Sole & Luna.

Et paulò post: In sorore mea, Lunâ, crescit gradus sapientiæ vestræ, & non cum aliquo alio ex servis meis: ego enim sum sicut semen seminatum in terram bonam, mundam & puram, quod nascens crescit & germinat, & multiplicat, & adfert lucrum suo seminanti. Et dicit ultra Sol Lunæ: Dabo tibi pulchritudinem meam, Lumen scilicet solare, cum per minima conjuncti fuerimus. Deinde dicit Soli Luna: ô Sol, tu mei indiges sicut gallus indiget gallinâ, & ego Luna indigeo operatione tua, ô Sol, cum sis perfectus moribus, pater luminum, dominus excelsus & magnus, calidus & siccus, & ego Luna crescens, frigida & humida, quando copulati fuerimus &c. tunc accipiam à te naturam adulando.

Avicenna: Et est notandum diligentissimè, quod istorum duorum corporum conjunctio est necessaria in hac arte ad album & rubeum, & sunt duæ rationes, quarum una est; cum aurum sit nobilius inter metalla & magis compactum, perfectum & fixum, tamen si dissolvatur & in minimas partes separetur, fit spirituale & evolans sicut argentum vivum, & hoc ratio

ratione suæ caliditatis, & tunc habet tincturam sine numero, & ista tinctura vocatur sperma masculinum calidum; si verò argentum solvatur in aquam tepidam, nihilominus manet fixum, sicut priùs fuit, nullam aut paucam habet tincturam, est tamen prompta ad ipsam tincturam suscipiendam, in temperamento calidi & frigidi, & vocatur sperma femininum frigidum & siccum; est ergo conveniens eorum conjunctio. Est & alia ratio, quia cum aurum & argentum quodlibet illorum per se est difficilis fusionis & liquefactionis, tamen si jungantur, faciliùs fluunt & liquefiunt, ut sciunt aurifabri facientes consolidaturas ad aurum. Unde si in lapide nostro esset solummodò alterum istorum duorum, nunquam per aliquod magisterium de facili flueret medicina, neque tincturam daret, & si daret tincturam, non tingeret, nisi in quantum esset eo quod non esset receptaculum tincturæ.

Et in sequentibus lineis: ego consulo, ut non opereris, nisi in argento & auro & argento vivo, quoniam totum beneficium artis hujus in illis tribus consistit.

Spero me ex prædictis ipsum naturæ ordinem satis in rebus procreandis docuisse, etiam legitimis argumentis errores malè ac improbabili laborantium reprehendisse; adjeci his, Mercurium crudum aquam illam esse, qua usi sunt Philosophi in dissolutionibus suis: probavi deinde, duo corpora dissolvenda esse, eadem etiam non nisi aurum & argentum esse: nunquam
ver

verò istorum duorum corporum connexionem cum Mercurio dicto crudo, simili Philosophorum auctoritate, adjungam.

Lumen Luminum sic habet : Et scitote, quod eadem sunt, quæ dealbant & rubificant intrinsecus & extrinsecus, scilicet aurum, argentum & Mercurius. Idem postea : ampliùs notifico, quòd Draconò moritur, nisi cum fratre & sorore suâ interficiatur, & non per unum tantum, sed per duo simul.

Philosophus : qui noverit sulphur & argentum vivum tingere, ille pervenit ad maximum arcanum, propter hoc oportet, quòd aurum & argentum sit in tinctura, & fermentum ipsius Spiritus.

Scala Philosophorum : alii dicunt quòd debet verè corpus his duobus adjungi, quia fortius erit opus, & in brevi tempore ipsorum operatio finietur.

Ex thesauro Philosophico : Dixerunt Philosophi, quòd lapis noster est de spiritu, corpore, & anima, & vera dicunt : Nam corpus imperfectum dixerunt corpus, fermentum animam & aquam spiritum.

Semita semitæ : Dixerunt autem, quòd lapis noster est ex corpore, animâ & spiritu, & verum dicunt : nam corpus imperfectum comparaverunt corpori, propter hoc, quòd est infirmum, & aquam spiritum dixerunt, & verè spiritus est, quia corpori imperfecto & per se mortuo vitam tribuit, quam priùs non habe-

bat, & in meliorem formam producit ; fermentum animam dixerunt, quod corpori imperfecto & per se mortuo vitam tribuit, quam prius non habebat, & in sui naturam elevat & convertit.

Idem : nam totum magisterium fit cum aqua nostra, & ex ea : nam ipsa corpora solvit, ut dictum est : & ipsa eadem calcinat & in terram reducit, ipsa eadem corpora in cinerem transformat, & ea incinerat & dealbat, & mundificat, juxta verbum Morieni, qui ait ; Quod Azoth & ignis Latonem mundificant, id est, abluunt, & ejus obscuritatem penitus ab eo eripiunt: Laton enim est corpus immundum, Azoth argentum vivum.

Clangor Buccinæ : Et quia sine fermento nulla fit tinctura perfecta, ut dicunt Philosophi, sicut nec absque pasta non fermentata fit bonus panis : sic in nostro lapide, cum fermentum est sicut anima, quæ corpori imperfecto mortuo vitam tribuit mediante spiritu, id est, Mercurio.

Rosarius & Petrus de Zalento dicunt : Fermentum, quod est medium jungendi, si ponitur in principio vel in medio, opus perficitur citius.

Clangor Buccinæ : Elixir autem Philosophorum componitur ex tribus, scilicet Lapide Lunari, Solari & Mercuriali ; In Lunari existit sulphur album, in Solari sulphur rubrum, & lapis Mercurialis complectitur utrumque album

bum & rubrum, & hæc est fortitudo totius magisterii.

Eximendus: Ipsa aqua cum rebus suis in vase suo posita prohibet ne res comburantur. Et paulò post: Et ita rebus cum aqua diligenter tritis, incandit Ethelia, & opus dein solà imbibitione aquæ ad verum operis finem perducit.

Plato: Itaq; accipite ea, quæ non fugiunt, & jungite, & abluite corpus in corporeo, & corpore carente corpore solidetur, quousque veritatis ipsum in corpus.

Pandulphus: Scitote omnes sapientiæ investigatores, quòd aqua permanens est aqua vitæ munda, & quòd nullum venenum tingens generatur absque auro & sua umbra: qui enim sapientum venenum sole & ejus umbra tinxit, ad maximum pervenit arcanum.

Exercitat. 9. Divide elementa ipsa per ignem & mediante Mercurio conjungas, quod est maximum arcanum, & sic magisterium est completum.

Exercitat. 14: Mutua autem officia inter hæc tria sunt, quia spiritus custodit corpus, ne ab igne comburatur, & clarum corpus custodit spiritum, ne a volet ab igne, quia corpus est fixum, unde conservat spiritum, ne fugiat, & spiritus est incombustibilis: quare non sinit corpus comburi, quia spiritus & corpus unum sunt mediante anima, quæ est inter spiritum & corpus, quòd si anima non esset, tunc spiritus & corpus separarentur ab invicem per ignem: sed anima adjuncta spiritui & corpori, hoc to-

tum non curat ignem, sed nec ullam rem mundi.

Rhasis libro Luminum: Lapis noster cum mundi creatione nomen habet, qui est trinus & unus.

Idem: Philosophi vocarunt illum impari, in nullis verò corporibus Mercurius mundior aut perfectior, quam in his tribus, auro, argento & Mercurio vulgi.

Quando corpora & spiritus solvuntur, tunc fit solutio universalis, quæ facit & quatuor elementa, & reddit in unam substantiam firmam & fixam: quando verò non solvuntur ambo, tunc fit mixtio vicinia & particularis, quam adhuc separare potest ignis.

Rosinus ad Sarat: In nostro magisterio est spiritus & corpora, unde versus:

Gaudet in affata fata per tria Sociata.

Calid: & operamini corpore fortia cum jure soluto, quousque utrumque convertatur ad suam subtilitatem.

Similiter & dictum sapientis in eisdem est: nisi converteritis corpora in subtilitatem, ut sint subtilia & tactu impalpabilia, non dirigetis vobis, quod quæritis, & si trita non fuerint, revertamini ad operationem. &c.

Rosinus: Est autem corpus, anima & spiritus, seu aqua lapis noster, ut dicunt Philosophi, & fit in uno vase, & verum dixerunt, nam totum magisterium nostrum fit cum aqua nostra, & ex ea: nam ipsa corpora solvit, ut di-

ctum

Etum est, non solutione, prout credunt quòd
vertatur in aquam, sed solutione verâ Philoso-
phicâ, ut vertatur in aquam ex qua fiunt me-
talla, & tunc ipsa calcinata & in terram reda-
cta: ipsa eadem corpora in cuius rem transfer-
tur, & ea in se incerat, substantificat ac dealbat
ac mundificat Latonem, juxta verbû Morieni.

In tractatulo Aristotelis: Accipe ergo fili-
um tuum charissimum, & sorori suæ albæ æ-
qualiter conjunge: propina illis poculum amo-
ris, quia benevolentia consensus res rebus
conjungit. Sequitur verò: Veruntamen-
memoriter teneas, quòd omnia munda con-
veniunt mundis, alioquin sibi filios generant
dissimiles, & propterea, ut loquitur Avicen-
na, primum quod debes facere in opere, est,
quòd sublimes Mercurium, deinde mitte in
Mercurio mundo immunda corpora, hinc con-
tere, coque, reitera, & ne te tædeat hoc fa-
cere.

Ascanius: Irritate bellum inter æs & Mer-
curium, donec ad interitum conveniant &
corrumpantur, tunc æs argentum vivum con-
cipiens congulat ipsû: argentû verò vivû con-
cipiens æs congelatur, deinde corpus utrius-
que diruitur, nec pulvis fit, nisi diligenti &
multa imbibitione & decoctione: Rubeum
masculinum verò foeminae conjungite, donec
masculus & foemina fiant Ethelia. Qui enim
per Etheliam, id est, argentum vivum, eos in
spiritum vertit, dein rubeos facit, omne corpus
tingit.

Nunc verò quid sit illud æs Gratianus docet his verbis : Dealbate ergo Latonem, id est, æs cum Mercurio, quia Laton est ex auro & argento compositū, corpus imperfectū citrinū.

Satis superque satisfacimus proposito nostro, ac Philosophiam nostram longissimis laboribus, vigiliis multoque adeptam labore antiquorum veritatem & doctrinam esse comprobavimus. Igitur qui ab hoc scopo deflexerit, vel alios decipiet, vel decipietur ab aliis, (Saturni opere per subtiliationem principiorum faciendo, unice excepto.) Igitur sequimini doctrinam meam, certam quidem & experimento comprobatam. Nam ut Calid. capite trigesimo dicit, Scias quòd eorum medicinae sunt naturis propinquæ, prout dixerunt Philosophi in libris suis, quòd natura propinquat naturæ, & natura assimilatur naturæ, & natura submergitur in natura, & natura dealbat naturam, & natura rubificat naturam, & generatio cum generatione retinetur, & generatio etiam generationem vincit. Igitur, ut Semita semitæ habetur, cum terra aliquantulum secum retinet argentum vivum, tunc dicitur conceptio, & cum masculus agit in foeminam, id est, Mercurius in terram, & hoc est, quod Philosophi dixerunt, quòd magisterium nostrum non est nisi masculus & foemina, & ipsorum conjunctio; adveniente ergo aqua, id est, argento vivo, interea crescit & augmentatur, quia terra dealbatur, & tunc

imprægnatio vocatur, deinde fermentum coagulatur, id est, conjungitur cum corpore imperfecto præparato, ut dictum est, quousque fiat unum colore & aspectu, tunc dicitur ortus, quia tunc natus Lapis noster est, qui vocatur Rex à Philosophis: de quo dicitur in Arte Chemica, quòd si quis eum florem combusserit atque elementa ab invicem separaverit sperma generativum perdetur, nec ea possit aliqua creatura amplius conjungere, ut generent.

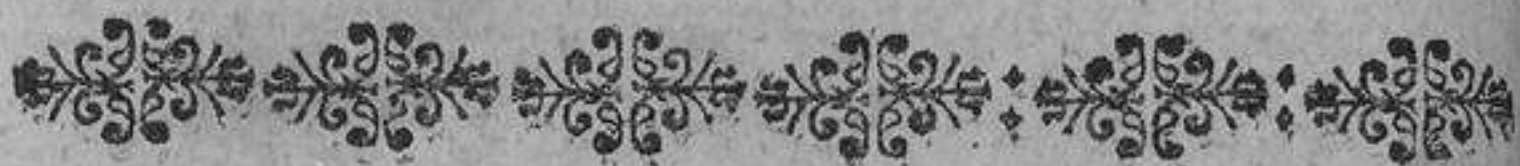
Concludo igitur cum Avicennâ: Verum-principium nostri operis est dissolutio lapidis, quia corpora soluta & ad naturam spiritus sunt redacta, id est, quia magis sicca: Nam solutio corporis est cum congelatione spiritus: Patiens ergo sis, coque, tere, & incera, & non tædeat te hoc multoties reiterare, quia, quæ imbibuntur, per aquam mollificantur: quantò magisteris, tantò magis mollificas, & partes grossas subtilias, donec satis existat, & hæ partes dividuntur, cum spiritus impastantur, & omnia quæ impastantur ex toto dissolvuntur, & impastatio fit cum nimia contritione inceratione & affatione. Nam per contritionem, affationem & ignem dividuntur partes ligatæ & viscosæ, quæ sunt in corporibus.

Ultimò sciatis, filii sapientiæ, ut autor Chimiæ dicit, tres esse in opere Philosophico solutiones.

Prima est crudi corporis.

Secunda est terræ Philosophicæ.

Tertia in augmentatione ponitur. His
perpensis facileque consideratis adhibita etiam
diligentia innotescet vobis magisterium hoc,
quo ego quanta passus fuerim mala, quantasque
miserias, historia futuri temporis abundan-
tissime declarabit.

FRAGMENTA QUÆDAM
KELLÆI, EX IPSIUS EPISTO-
LIS EXCERPTA.

*Ex Epistola Edouardi Kellæi, Angli, datâ Tre-
bonæ 20. Junij, Anno
1587.*

INterim cum tuum ad nostrum accommo-
dasti consilium, quod experimento proprio
accepi, arcanum tibi ex parte depingam, ne
fortassis tibi colono poenitendus sit ager. Ar-
rige ergò aures. Aurum & Argentum, Sol &
Luna, agens & patiens nostrum, non est illud,
quod manibus palpatur, sed aqua quædam ar-
gentea & aurea, hermaphrodita, quam si à
corpore perfecto & imperfecto metallico à
natura extraxeris, aquam vitæ, a sam foetidam
& viridem habebis Leonem, in quo omnes
sunt colores, terminati duo, Albedo & Rube-
do. De terrâ non est curandum, modò (ut
Guido

Guido affirmat,) fit fixa ; nam super omni re
 fixa fit Elixir. Et hoc maximè cave, si verè in
 antiquissima & nobilissima Philosophia ver-
 sari debeatis , ne aliquid aliud cogites, nisi de
 terra fixa & aqua metallica permanente: neq;
 hæc quæras in auro & argento, vel in termi-
 nato aliquo composito. Verûtamen est, quod
 separatâ tincturâ ab auro figitur aqua illa per-
 manens in terra ejus alba, sed frustra fit per plu-
 ra, quod fieri potest per pauciora.

Ex Epistolâ datâ ibidem 9. Augusto

Anno 1587.

Concludunt Philosophi omnes lapidem
 nihil aliud esse, quam argentum vivum anima-
 tum : hoc verò argentum vivum nisi fuerit
 animatum, non est de intentione illorum. Si-
 militer, si in forma Mercuriali erit, antequam
 animetur, pro certo habeas nihil ad rem esse.
 Nam scœmina illa (ut tibi planè & plus quàm
 apertè dicam) est aqua viscosa, extracta ex
 visceribus Jovis, ex albo nimirum plumbo,
 quæ humida & digitum madefaciens est, cui
 si corpus solis adjungetur debito pondere,
 protinus congelatione nitescet, & sol in lim-
 pidissimam aquam mineralem dissolvetur.
 Aqua enim uno eodémque momento solem
 dissolvit, qua dissolútione congelatur aqua :
 Sicque dissolutio unius erit coagulatio alte-
 rius, uno instanti. Hoc compositum est Mercu-
 rius animatus, ex quo solo crescunt omnes co-

lores, erit enim æstinctum. Regere verò in igne, nihil aliud quidem est, nisi ludus puerorum. Facta conjunctione non differt visu à Mercurio limpidissimo, neque digitum humectat, sed viscosa & viva extat.

*In literis ejusdem de 15. Novembris
Anno 1589.*

Utrumque luminare habes, optimamque à me, si recordaberis, de iisdem instructionem. Et ut unico tibi verbo multa dicam, Aquam aquæ misceto, & vaporosâ nube digere, sicque haud facilè errabis.

EDOUARDI KELLÆI

VIA HUMIDA,

SIVE

DISCURSUS

DE

MENSTRUO VE-
GETABILI SATURNI.

E Manuscripto.

Non immeritò summus ille & divinus
 Plato Philosophos illos esse arbi-
 tratur, qui stupendum naturæ op-
 ficiam per universæ creaturæ ma-
 chinam contemplantur, admirantur: Qui co-
 lorum corporumque ardentium quantitate
 affectiones, motus, cursus, recursus: tum eo-
 rum etiam ortus, occasus, antecessiones, con-
 secutiones, progressus, digressus, moras, impe-
 tus: qui semina denique & principia, dime-
 siones ac instinctus corporum sublunarium
 omnium, magnis observationibus, nec mino-
 ri diligentia cautè examinare sagaciterq; per-
 quirere student. Ex qua quidem solertia &
 perpetua cognitionis illa, qua laborant, siti-
 votisque deinde scandunt, ut naturæ mysteria
 & secreta maxima, non modò intellectu cape-
 re, sed & re ipsa imitari, & quod summum est
 etiam præstare norint, quod quidem ipsorum
 ex scriptis tot Hieroglyphicis, magicis & ma-
 thematicis velamentis, tanta & tam certa se-
 rie Philosophicæ veritatis contextis, certissime
 statuere haud difficile est. Quinimo ratio
 repugnat homines illos, qui multum in literis
 sese diuque occupant, quorum pars aliqua re-
 rum potita est, plurimis atque maximis in Re-
 publicamuneribus claruerunt, tum demum
 in ipsa senectute cum ad metam usque vitæ
 suæ pervenissent, non modò tantis se submer-
 gi erroribus voluisse, sed prioris famæ splendor-
 rem omnem tantopere negligere, tamque fa-
 cile

eilè spernere potuisse, quod quidem procul
 dubio fecissent, si ullam vel studiis à veritate
 alienis, vel propagationi alicujus artis, ipsis præ-
 fertim naturæ legibus ex diametro pugnantis
 dedissent operam. Verùm hi omnes ad virtu-
 tis unum eundemque potius tendentes sco-
 pum nihil majoris esse gloriæ sunt arbitrati,
 quàm prudenter mente rectè sanâ in corpo-
 re sano gaudere posse, quam quidem felici-
 tatem licet sint magnâ animi & diuturnâ qua-
 dam aviditate venati, eandem tamen nec alio
 medio, nec artibus ullis se adepturos unquam,
 nisi per admirandam abstrusissimamque
 complexionem quandam omnium totius crea-
 turæ in unica quadam massa concurrentium
 virtutum (viâ saltem regiâ illâ ac ratione Phi-
 losophicâ præstandam) existimarunt. Nam
 quando quidem mente ipsâ nil in hominè præ-
 stantius, hancque supercælestem & divinam
 substantiam naturâ suâ puram, subtilem, omni-
 sciam, immortalem, luminisque divini capa-
 cem omnes affirmarunt. Neque tamen ob-
 tetri ergastulum sui corporis, nimirum terre-
 ni, fragilis crassique hujus continuam quan-
 dam impotentiam malamque dispositionem
 cœlestia capere, nec virtutes proprias exerce-
 re valeat vel pandere, instrumento & medio
 opus esse statuerunt, quo superflua amputari,
 imperfecta maturari, debilia confortari, solida
 confirmari, machinæ denique totius partes
 omnes certa quadam & continua gaudere pos-
 sent

sent perfectione. Verum enim vero cum
 corporis materiam partes constituentes, or-
 gana deniq; quibus anima humana per mun-
 di hanc machinam, coelum & terram, mira-
 solent voluptate diffundere, intima quadam
 & profunda essent speculatione rimati, unita-
 tem ejusdem & temperamentum fatentur
 non nisi à substantia quatuor in unitate virtu-
 tibus conjunctim prædita esse confirmari.
 Nam si elementa certâ & innatâ mixturâ su-
 in toto sunt corpore æqualitatis fundamenta
 procul dubio vera illorum perceptio esse
 prius acquirenda, quàm de ipsis perfectionis
 causis ullo modo statuendum. Propterea exi-
 mii illi & præstantes Philosophi ad verum
 certumque hoc medium acquirendum rebus
 sese necessariis (id est, liberalibus & præclaris
 artibus) instruere voluerunt, utpote sine qui-
 bus nulla mysteriorum perfecta unquam in-
 natura perceptio esset acquirenda. Itaque cum
 prius cœli & terræ divinam & perpetuam ani-
 mo suo concepissent ideam, materiam certam
 à cæteris selegerunt, ex quo deinde elementa
 elicere, seorsum segregare, ab imperfectione
 liberare, tum denique magno ingenii artisque
 beneficio concopulare in unam massam sunt
 illicere conati: Quo quidem deinde modo
 non modò corpus ab omni infirmitate libera-
 runt, sed & eandem annuatim justisq; ad hoc
 destinatis temporibus deglubendo ita dispo-
 fuerunt, ut præter sanitatis beneficium mentis
 suavis

suavissimam quandam & mirabilem illustrationem sint adepti. Hoc ita se habere ostendit Hermetis Trismegisti famosissima illa tabula Smaragdina. Hoc ita se habere docet omnis antiquitas, omnis etiam omnium gentium & linguarum in doctrinae hujus traditione veritas. Hoc ita se habere testatur consensus doctissimorum omnium illorum, qui in omni seculo summam cum admiratione multorum & laude vixerunt. Hoc posse denique fieri, nec a ratione alienum esse, una ipsa perpetuis & stupendis prodigiis quotidiana etiam multarum rerum metamorphosis omnium demonstrat. Nam licet Philosophi materiam abstrusam subjectumque illud summum & admirandi sui Magisterii hactenus larvam quadam celasse videntur, hoc ipsum tamen ipsorum in praecipis, tanquam in speculo quodam, sagacis ingenii viris innotuit satis. Nam affirmant omnes rem esse generalem, non specialem, nec sub unius generis nomine, utpote vel animalium, vel vegetabilium, vel mineralium, sed in eisdem potius omnibus contineri. Unde liquet hoc principium posse ex singulis sub his positis haberi. Nihilominus ut frustra fit per plura quod fieri per pauciora possit: Sic quidem longissimi & molestissimi labores essent, materiam hanc in animalibus atque vegetabilibus indagare, quae propinquior in ipsis terrae visceribus nobis sese offert. Materiam igitur arcani hujus hanc esse intelligite, quam Philosophi

phi omnes uno ore Mercurium seu argentum vivum nominarunt. Nec tamen illud ex Cinnabrio, sed quod animatum est, & ex ipsis metallis extractum. Quamvis tamen quod vulgare nuncupatur, cum à cruda & volatili aquosa quadam superfluitate fixatione mutatur ad debitam certamque perfectionem suam artis fuerit beneficio reductum, meritò legitimi etiam subjecti nomine gaudere possit. Atque quoniam omnis mineralis substantia ex hoc ipso principio, tanquam ex basi suâ, constat. Igitur arcanum hoc, quod Philosophorū dicitur, in omnibus singulisq; præstari valeat. Cujus rei perceptio in lectione librorum de hac potissimum scientia tractantiū ab ingeniosis nervosissimisq; hominibus neglecta, causam ipsis perditam cum laboris, tum temporis longissimi dedit. Nihil enim majorē his studiis lucem adfert, nihil menti citius ad hos, tam insignis thesauri cumulos, viam parat, quam debiti primū subjecti cognitio, deinde, in quo minera membro scenam ipsam doctrinæ suæ Philosophus pandit, sapere. Verū, ut hæc paulò altiùs etiam, Philosophorum more, petamus: sciendum terram esse matrem elementorum, eademque generali & diffusa quadam amplecti mixtura, ad quorum proportionem configurationesque singula originem & proprietates suas sumunt. Ex his verò duo activa, totidem passiva habentur, priora, ignem & aquam, posteriora aërem terramque dicimus. Cùm au-

em ignis & aqua appetitu ad primum passivum simplex & purum, id est, terram feruntur, quoniam contrariis sunt præditi qualitatibus, congressum non nisi per medium oppositum obtinent. Nam prout terra ab una parte siccitate constat, sic etiam ignis. Atque sicuti adverso latere frigiditatem capit, sic quoque & aqua. Cum ignis autem calorem suum per siccitatis medium in ipsum terræ introducit centrum, quandoquidem præcipuum agens, effectus etiam ejus perfectæ siccitatis consummatio erit. Aqua verò ex alia parte, utpote nõ domicilium modò, sed & proximum agens, per commune frigiditatis medium, ipsi & terræ humiditatem suam inferet, quâ quidem actione ipsius etiam proprietates aëris sibi humiditate, igni autem caliditati contiguas introducet. Veruntamen quandoquidem in hac prima actione mixtionis unum saltem elementum centrum occupat, in quo proprietates utriusque activi diversimodè terminantur; igitur forma hæc, actione acquisita, qualitates omnium referet, sed proprietas tamen ad ignem siccitas erit, & introitus ignis in terram fuit per medium siccitatis factus, ita, ut forma ab hac parte introducta limites habeat siccitatem. Etiam cum ignis idem inter activa principatum obtinet, effectus ejus ipsius actui centro propinquior aderit. Similiter & aqua activorum elementorum alterum esse per frigiditatem, commune medium, concopulavit terræ;

sed quoniam centrum obsessum primum à potiori elemento erat, igitur effectus ejus sese in extremis & corporis superficie conspicuos dabit. Atque sicuti innata ariditas ignis, quæ calor nominatur ratione partium remotior (inhabitat enim passivi centrum) latens dicitur, & ideò à sensibus longissima: sic humiditas, proprietas aquæ una, etiam in ipsius passivi extremis & superficie residens propinquior, magisque subjecta sensibus erit. Ex quo quidem discursu constat, quòd in hac actione forma dicti compositi exterior aquatica frigida & sicca fiet. Hoc autem illud erit, quod ab omnibus passim argentum vivum dicitur. Sed notandum, quod elementum aëris hætenus ab omni cum prædictis actionis copula libera centro nulla ex parte, aut superficie dictæ substantiæ convertitur, sed potius quodammodo ipsi superficie, per affinitatem aquæ, (nullam sibi prioris forma partem vendicans) adhærescit. Igitur in proximo & sequenti mixtionis certosi ignis aquam, proportionem suam ad terram considerata, superaverit, tum calor se expandere conabitur, & per sympathiam quandam similitudinemque naturalem aëri, qui etiam est calore præditus, sese ingeret. Atque ex hac suâ conjunctâ & ex uberante qualitate humiditatem juris sui successivè faciet, quod deinde ex duarum proprietatû, in siccitate resultantium, virtute quadam singulari, quarum ignis exstiterit, potior formam quandam novam siccitatem

citate finiet, in qua quidem, quoniam calor
 cum potiori, tum majoris etiam proportionis,
 agente finitur, color ipse conjunctim modòq;
 simili sequetur, atque ipsum compositum pro
 materia sua flavedine tinget, unde assurgit il-
 lud, quod vulgus sulphur dixerit. Ex opposito
 cum aqua, proportione ad unam consideratâ
 ignem aliquantulum exsuperârit, tum se me-
 diante humiditate insinuabit aëri, atque con-
 trarium, quod calor dicitur, imperio subjiciet,
 ex qua cum ardore actione tum frigiditate, cu-
 jus est proprium congelare, & quia terræ inser-
 ta plurimùmque inde aucta fuerit & corrobo-
 rata, substantia ipsa glaciali quadam albedine
 nitebit, sicque producet, quod nomine no-
 bis innotuit hæctenus salis. Hæc quidem, si re-
 cto judicio perpendere velimus, nobis ob ocu-
 los conditionem totius mineræ statuent, quod
 ab his planè tribus, utpote necessariis suis &
 legitimis principiis, ita pendere videbimus, ut
 quicquid specificè in eadem nascitur, hoc
 ipsum ortum esseque suum in istorum uno, vel
 pluribus, vel denique omnibus cepisse videat-
 ur. Nec tandem ex Sale Sulphure & Mercu-
 rio, ut ex partibus introducentibus formam,
 prout doctissimi homines, sed perperam, sunt
 arbitrati. Nam hoc errore mineralium quod-
 libet istarum unam vel plures formarum suc-
 cessivè & necessariò indueret, priusquam alia
 aliqua esset vestienda: Sed potius quod inclu-
 sivè saltem ab his tribus & diversis proportio-

nibus principium, tanquam à fontibus propriis, derivarent. Nam quoniam binarius, ternarius, quaternarius sunt fundamenta minoris, licet & ipsi omnes partim ex unitatibus, partim ex sese mutuò inter se conflentur, ut exempli gratia, duodenarius in se continet quater tria, ter quatuor, sexies bina, & duodecies unum, quos nihilominus omnes propriâ suâ denominatione tacet: sic Sal, Sulphur & Mercurius aliquando seorsim & per se, sæpius etiam conjunctim, duo, aliquoties, atque simul omnes membra & partes, remotiores licet, corporibus ipsis mineralibus existunt. Atque ut ternarius, pars quarta duodenarii, primum ex tribus unitatibus, deinde ex binario & unitate concurrentibus aggestus, successivè ex ipso complectitur quaternario, qui eundem unitate saltem superat: ita quædam mineralia ab igne, aqua & terra simpliciter conjunctis (ex qua proportione Mercurius, ut prius est dictum, oritur) sumentes motum nullo planè cum sulphure aut sale (quorum perfectio ex conjunctione aëris, quarti nimirum elementi, oritur) affinitate gaudent. Oportunè hic quæstio moveri potest, utrum Mercurius participet cum Sulphure, nec ne? cui respondeo, quòd in Mercurio simpliciter considerato non cadat sulphur tale, nimirum quod vulgare & combustibile dicitur. Quomodo igitur veterum Philosophorum dicta sint interpretanda, quæ quodlibet metallum proprium in se sulphur, terram pu-

ram, naturâ suâ fixam principiûmq; , ex quo fixationo omnis in omnibus subjectis oritur, dixerunt, quæ cum una eorum elementorum ex quo Mercurius ipse conflatur, etiam & ejusdem structuræ basis ipsa sit, ne abesse ab eodem ullo modo posse arbitror. Nam natura duo salté elementa, activû alterû, alterum passivû, terram quidem & aquam, visibilia, in quibus cætera tanquam in domiciliis hospitantur, produxit, quorum latebras & vincula veris firmata modis, artis tantummodo beneficium & industria taxare possunt. Quamobrem de omnibus his rebus inferioribus non aliter est statuendum, quàm de aqua & terra, tanquam de manifestis nobisque cognitis potissimûm fundamentis, in quibus, tanquam in confuso, natura ipsa plurima congeffit, quod majori ex parte se oculis nostris subjicere queunt. Quinimò licet aliquando corpora, quod rarò tamen contigit, ut aurum & argentum, & quod Mercurium diximus, cæteraque multa puris & perfectis formis prædita produxerit maxima nihilominus gaza si ve copia in grossa crudâq; terra confuse latet. Cujus hæc ratio erit: cum ignis in toto aliquo subjecto quantitate minor quàm aqua, fuerit, elementa etiam reliqua eidem se proportioni assimilabunt. Unde quod ipsa mensuræ necessitas ad compositum non exegerit, illud confusioni adhærescens generali nullâ deinde perfectâ terminabitur formâ, & huic mineræ quædam cæteris majori feracitate

(ut sæpè fit) ex metalli abundantia gaudent: sed ad quæstionem revertamur. Si igitur in argento vivo seorsim considerato, ut superius constat, nihil plane sulphuris combustibilis, sed saltem fixa quædam terra sit reperienda, ut sunt verba Philosophi interpretanda, quod Mercurium animandum proprio suo sulphure expressè docent, optimè quidem. Nam, si unam eandemque materiam elementis communem omnibus, eademque etiam non nisi meras esse formas, ex quibus mediante mixtionis fluxu, aliæ quoque formæ generantur, agnosceremus; procul dubio ignem, prout ipsa aqua in superficie terminata speciem mercurialem prius statuit, sic suis deinde ejaculatis à centro radiis ipsum compositum non nisi sulphureitate donaturam sciemus. Unde cognoscere licet animationem hanc non aliud esse, quam ignis in toto composito mundatio quædam, cuius est finis & effectus solummodò formare sulphur, quod etiam & calor artificialis. Mercurio insinuatus communi probat: quippe quo innata illa qualitas ignea ad extrema à centro compositi adducta, paucis septimanis cruditatem illam mercurialem in formam sulphuris rubicantem & scintillantem mutat. Nam colores omnes suis elementis propriis, tanquam sedibus, adnituntur, quorum nigredo & albedo, aquæ terræque ornamenta pro veris & perfectis habentur, omnes alii medii dicuntur & intermixti, de quibus breviter hoc ipso loco

ut eò meliùs discursus noster pateat, differe-
 mus. Igitur de terrâ primum, quæ cum ma-
 teria sua frigida & sicca, solida, ponderosa, fir-
 ma, stabilis & obscura sit, ex his omnibus co-
 èuntibus perfectum quendam colorè generat,
 cujus species sunt omnes intermedi colorés
 illi, qui inter subfuscum & nigrum cadunt.
 Aqua succedit frigida etiam sed humida natu-
 râ suâ, figurata, lineata & temperamēti nutritrix,
 cujus & multipliciter à griseo usque albe inem
 mundam succedunt: omnibus tamen albedo
 speciem confert. Aër incolumis, aquæ ejusq;
 proprietatibus obnoxius, caliditate & humidi-
 tate præditus varietatem, alleviationem & at-
 tenuationem vendicat, dùmque à cæteris pa-
 ti placeat, sitque proprio destitutus colore, ho-
 spitis albedini nititur, quam per contiguos ca-
 loris sui radios maturitate etiam majori donat.
 Illa successivè in die colore tingitur, cujus pri-
 mordia culminis speciem referunt, extrema
 verò hyacinthina erunt, quæ intercolares fi-
 unt flavedines secundùm magis & minus in-
 tentionem capiunt. Ignis sequitur, calidita-
 tis & siccitatis genitor purus, simplex, subtilis,
 rarissimus, tenuissimus, summâque claritate
 illustratus, qui colorem inter aquam & aërem
 genitum, maturandi potestate suâ, in adustio-
 nis ultiores deducit gradus, cujus limites à
 tenui flavedine ad sanguinis biscocti speciem,
 omnes interim rubedinis interpositas species
 in se complectentes, assurgunt. His quidem,

coloribus Philosophi tanquam per artificiales quosdam cynosuras vela, non modò ad omnes naturæ oras, sed & ad ipsam totius creaturæ, singularem etiam ejusdem virtutum, admirationem contemplationemq; fecerunt, eòdemque beneficio secretum hujus, de qua nunc agimus, medicinæ. Unde necessaria singuli ipsi Philosophi ad corporis cum sanitate tum usus cultusque acceperunt, insignem etiam in pluribus admirandisque affectibus disponendis, adoptandisque sunt scientiam assecuti, nec immeritò. Nam in hoc arcano præstando non modò corporum singulorum dispositiones, mensuras, affectiones motusque, sed & principia & fundamenta ipsa, ut Sal, Sulphur & Argentum vivum, cum partibus mineræ omnibus, summa sunt diligentia investiganda, cognoscenda: nec sufficit Mercurium materiam esse, à quâ dispositio hæc sua capit primordia, omnibusque animalibus, vegetabilibus, & mineralibus inesse, sapere; sed, quid sit, ex quibus compositum, quousque etiam sua longitudine, latitudine, & profunditate extendatur, quatenus denique aliis corporibus cum adjunctum fuerit producat effectus, est intelligendum. Plurimi sunt, qui constanter argentum hoc vivum in animalibus & vegetabilibus inventum iri. Alii ineptè satis prudentum dicta pro fabulis habent. Singuli autem vehementer errant, quoniam si ignoti nulla cupido, etiam & de ignotis, tanquam de

rectè cognitis statuere, non ineptum modò, sed ne à turpitudine est alienum. Nam si animalia, vegetabilia, & mineralia primis & immediatis suis formis non nisi aquam & terram, reliqua in se complectentes elementa, velimus accuratius perpendere, facile quoque statuemus, omnibus rebus non nisi eadem principia esse. Quo dicto sequetur, quòd, ubicunque terra & aqua fuerint, etiam ibidem quælibet forma potentialiter aderit, & consequenter argentum vivum, etiam Sulphur & Sal. Nam sicuti numerus formas infinitè, sic materia etiam complectitur, & quemadmodum quilibet numerus non sonos modò, sed numerationis denominationes omnes, atque unitatem ipsam, numerorum omnium fundamentum, unà possidet: sic unaquæque in una mixtura, præter formam propriam, internè etiam formas proportionésque omnes in se positas, earúmque etiam formatores possidet. Sed maximus mixturæ in mineralibus gradus est, in ipsis vegetabilibus minimus. Vegetabilium itaque quod altissimum dicitur, in animalibus inferius reperietur. Quicquid igitur vegetabilium & mineralium est, hoc ipsum in animalibus altiùs, tanquam in digniori formâ, continetur. Et quod minera capit, suis una cum principiis in classe vegetabilium, materia nimirum potiori, complectitur: Sed Sal, Sulphur, Mercurius mineralibus omnibus principia propinqua sunt. Ergo, Sal

Sulphur, & Mercurius animalibus, vegetabilibus, & mineralibus insunt. Res ipsa hoc ita se habere extra omnem controversiam ponit. Nam cinis vel terra animalium vegetabilium finis communis erit. Ex quibus cineribus, si aqua communis simili quantitate & modo seorsim superfusa fuerit, unum per totum idemque planè elicietur, quod omninò salem esse videbimus; sed si cineres, priùs nulla prorsus humiditate addita, fortior ignis paulò exercuerit vehementiùs, sequetur fusio, ex quo consimilis illa unius & alterius materia vitream eandem adsequetur formam, in quâ deinde si more Philosophico elementum ignis paululum à quantitate suâ diminuetur, terræ, quæ in toto priùs subjecto congelationis extitit causa, à centro laxabitur, formâq; aquatico elemento necessariò adhærescens in Mercurio terminabitur. Cui si ignis, elementorum quartus, suos deinde mediante artificio nostro insinuerit radios, animatio succedit, formâque sulphureitatem induet. Verùm hæc adhuc alio considerabimus modo. Salem arte quomodo nunc dividemus, quæ nunc partes, aqua scilicet & terra, Hoc ipsum sulphuri nostro faciemus. Quid extat autem non similiter aqua & terra Mercurio hoc idem faciemus. Quid denique apparet, nil nisi aqua & terra. Itane verò, sed in aqua & terra insunt ignis & aër, quibus quidem nec plura nec pauciora elementa sunt. Igitur Sal, Sulphur & Mercurius, licet

licet ob mixtionis diversitatem formâ fuerint
 diversâ præditi, una nihilominus eadêmque
 per omnia res ex dictis quatuor elementis
 conflata erit, sed idem Sal Sulphur & Mercurius,
 eorûmque una communes & essentielles
 partes (hoc est elementa) fuerunt ex ipsis
 animalibus & vegetabilibus deducta prius,
 suntque in consimilibus mineræ subjectis con-
 sultanea planè. Hæc est Anaxagoræ *πᾶσι πρῶτα*
μα, affirmantis omnia ab uno orta, quem Ari-
 stoteles malè intellectum injustè culpavit.
 Igitur animalium, & vegetabilium, & mine-
 raliû principia una eadêmque erunt per
 omnia.

Hinc apparet materiam lapidis nostri, Mer-
 curium nempe, generalem esse, atque, licet
 facilius in minerabilibus substantiis, in omni
 tamè subjecto universaliter reperiri posse. Ita-
 que Morienus, præstans ille Philosophus, cùm
 Regi (Calid.) interroganti de materia lapidis
 respondisset: Ex te Rex est, & tu ejus minera
 es, nec quicquam de eadem à Raimundo di-
 screpavit, cum materiam suam ex re vili &
 impietabili se extraxisse dixisset. Neque ta-
 men existimari velim, me hoc loco quemlibet
 accipere, ac sine ullo discrimine propinasse
 Mercurium, sed potiùs fabrorum more crudis
 viridibusque prætermiſſis truncis, ejusmodi
 ad hanc structuram selegisse ligna, quæ con-
 grua debitæque sua ariditate fuerint confor-
 mata. Quinimò licet vulgarem Mercurium
 &

& qui animalium vegetabiliūmq; dicitur, non
 à proposito hoc nostro habemus alienum: ni-
 hilominus defæcandum & digerendum prius
 atque in meliorem habitum, quàm natura pos-
 sit quadrare operi, esset reducendum. In quo
 quidem labore plus longè, quam in ipsius toto
 magisterii cursu, esset insudandum. Præterea,
 quemadmodum experientia ipsa docet, vix
 flammam aliquam magnam, ubi nullæ prius ex-
 titerint scintillule effervescere unquam; sic et-
 iam ratio in iisdem, quorum terminus ad fixa-
 tionem stabilitatēque dirigitur, quandam
 ejus habitus similitudinem, vel appetitum sal-
 tē, ab ipso etiam initio, elucescere debere mo-
 net. Sed simile nihil in dictis Mercuriis inest,
 neque eorum mixturæ in similibus primisque
 proportionibus sic constitutæ, ulla quidem ex
 parte exuberatione gaudent, propterea que in
 eodem statu positi pro illegitimis subjectis ina-
 nēsque reputantur. Hac in re ab ipsa minera con-
 silium solummodò petendum est. Interim
 enim quibus mediis dicta principia, Sal, Mercu-
 rius, & Sulphur, ad ultiores mixturas sua-
 rent, & præcipuè Mercurius, quando pri-
 mum, & ubi? fixationem appetet, summo de-
 cet studio perpendere. In quo progrediemur
 feliciter, si statuemus primum hujusmodi cu-
 piditate affici, nihil esse aliud, quàm in simplici
 Mercurii mixtura proportione suâ debitâ, loca-
 liter constituti elementum ignis à veloci ve-
 tarda aliqua superiorum corporum motione
 fuerit

fuerit in actum deductum. Ex cujus deinde
 sympathia etiam non modo alius numerus
 proprietatisque motionis, sed etiam diversa for-
 ma succedit. Quam quidem motionem cau-
 sam & originem omnium eorum corporum
 mineralium, quam figurationem, lineationem
 & temperamentum ab aqua, fixationem au-
 tem & conformationem ex siccitate terre, ma-
 gis minusve, pro veloci tardaque motione ignis
 maturata esse pronuntio. Nam si ex Satur-
 ni motu oriatur motus aquario in superficie,
 capricorno autem in centro posito, generabi-
 tur plumbum; sed si Jupiter Dominus motus
 fuerit, apparens forma piscibus interiori sagit-
 ta non respondebit, metallum autem vocabi-
 tur stannum; sed prædominante Marte medi-
 um ab Ariete occupabitur, exteriora verò
 Scorpio tenet, ferrumque dicetur. Verum, si
 Sol productumque fecerit, centrum superfi-
 ciamque Leoni tradet, aurumque nomen statuet.
 Sin autem Veneri tribuetur forma, cuprum di-
 cetur, cui Taurus in propinquo, Libra verò in
 remoto erit: Luna autem Cancro suis digitis
 argentum, haud ignobile metallum, intus &
 extra format. Denique simplex Argenti vivi
 halitus interius à Geminis, exterius à Virgine,
 mediante Mercurio, statuetur, qui bonus cum
 bonis, malus cum malis eundem pro digniori
 aut ignobili motore magis minusque perfe-
 ctum reddet. Itaque si velimus accidentia hu-
 jus operis diligentius aliquantum rimari, me-
 tallis

talla hoc tantum modo quadrare stabit. Scopus enim, in quem hoc toto collimamus negotio, est, ut metallum inde primum fiat, (aurum scilicet & argentum) deinde ut temperamento afficiatur summo, sed quodlibet metallum necessario incudi conforme, propriisque qualitatibus ac colore præditum esse decet, conjunctimque judicio certo aliquo hoc ipsum præ se ipsa in materia prius ferre, aliàs effectum finemque destinatum sortietur nunquam. Sed quam prædicta sex nihil est quod vel propriè metallum dici possit, vel metalli proprietates illas vel arrogare temperamentum valeat. Igitur his ex nihil, quod huic negotio haberi possit aptum, erit. Quo quidem argumento non animalia & vegetabilia, sed & marcasitæ omnes, uno & ut dicam verbo mineralia minora excluduntur plane omnia, & consequenter argentum vivum vulgare. Etenim ubi facultas aliqua erit ad fastigium excitanda altius, eadem destinatum habitum et aliqua tenetur parte analogicè repræsentare sed ipse destinatus in nostro hoc magisterio habitus fixatio quidem nullo inferiori corpori inest. Nullum igitur inferiorum corporum potest fixationem analogicè referre. Nam licet corpora coelestia sint rebus omnibus, sic consequenter mineralibus ipsis, efficiens causa nihilominus Marchasitæ, pyrites & hujusmodi alia, plurimum hisce in principiis variè dispositis, à metallicis substantiis discrepant.

Hæc enim à simplici Mercurio & directè aliquo cœlestium radio animantur. Illi verò motum captant à dicto etiam Mercurio simpliciter constituto, sed concurrentibus duobus, tribus vel aliquando pluribus luminibus, idque uno eodémque constitutis circulo, & præsertim dissimilis complexionis & naturæ, ex quorum confusione eadem etiam corpora multifariam afficiuntur, & propterea respectu dicti magisterij nostri finis pro imperfectis habentur. Hic quæstio oriri posset: quomodo perfectio talis posset in metallis tantum à se dissitis inesse, quæque argenteitas & aureitas à substantiis his interioribus (metallicis sc.) à quibus tantum non aurum solum abest, (loquar enim ut vulgus hominum) ut, si quid inesset, fortè ipsis hoc ipsum non nisi cum interitu totius possit elici, etiam & fixatio in quibus ne indicium quidem extat (præsertim cum arcani finis nostri terminatur in utroque) sperari possit. His dicemus qued principium nostrum duo potissimum spectat, id est, fixam terram, aquam etiam mineralem, quæ ambo in metallis, diversimode tamè, sunt, hoc est, in aliquibus actualiter, in cæteris verò potentialiter saltem, re ipsa & essentialiter autem in omnibus. Non enim ab ipso hujus motus limine unicum quid temperamentum quidem tanquam basin quandam statuit, hocque mediantibus corporibus cœlestibus præstare voluit, quorum cum circuli etiam & distan-

tiæ dissimiles sint, quoq; diversis sunt motibus
 qualitatibusque affecti, omnes tamen perfecte
 totius creaturæ, cum habitum, tum tempera-
 mentum per commune caliditatis & frigidita-
 tis medium (sine quibus nulla in natura vel
 generatio, vel corruptio, vel progressus, vel
 denique generatio exstaret unquam) summe
 committentes, conspirantes semper. Hæc qui-
 dem corpora interioris etiam subjecti formas
 ad quascunque natura annuerit oras dirigent,
 atque ibidem pro voto velleque inserunt,
 orantque, hac tamen lege, ut si Planeta diri-
 gens metâ fuerit aliquâ pro tempore simplicior
 naturâ præditus, rem hac ipsa virtute interio-
 rem subjecti essentiam, etiam & formam exte-
 riorem, consimili donabit habitu. Sed si con-
 tingerit motorem proprietates induere duas
 etiam & res ipsa binas complectetur formas,
 quorum centrum priorum tanquam præstan-
 tior locorum vendicabit, altera superficie infi-
 det. Exempli gratia, Saturnus respectu Aqua-
 rii frigidus & siccus, Capricorni autem calidus
 & siccus est; sed caliditatis & frigiditatis po-
 tior pars erit. Calor igitur occupabit centrum
 tanquam priorem locum, simili modo Jovi vi-
 cinus Sagittarius, Marti Aries, Veneri Taurus,
 Mercurio Virgo erit, qui omnes caliditate con-
 veniunt, & propterea in subjectis idem sunt,
 quibus licet longitudo & profunditas ex dia-
 metro pugnant, medium tamen, latitudo scilicet
 et, extremis communis erit. Nam Saturnus
 calidus

calidus interiùs, frigidus exteriùs, siccitatem
 utrisque contiguam habet: simili modo Mer-
 curius & Venus. Verùm Jovi humiditas fi-
 nes suos copulat, hoc ipsum fit quoque Mar-
 ti. Ex quibus constat ipsorum quoque interio-
 rum corporum priora tria unius latitudinis
 terrestris, posteriora duo ejusdem latitudinis
 aquaticæ esse. Porro Saturno superficies ha-
 betur Aquarius, Jovi Pisces, Marti Scorpio,
 Veneri Libra, Mercurio Gemini, qui quidem
 omnes pro frigidis reputantur signis, sunt igi-
 tur dicta corpora generaliter longitudine æ-
 què ac latitudine considerata idem. Porro
 prout in diversis caloris gradibus in humidis
 siccisque subjectis agentis variè terminantur
 digestiones, totidem maturitatis generantes
 ordines, sic in frigiditate ratione eorundem
 passivorum affectionumque præsentia dissimi-
 les etiam inferuntur formæ, quæ in causa sunt,
 quòd hæc metallica subjecta, in extremis suis
 consona, secundùm magis & minus in cõmuni
 latitudinis medio differunt, & propterea tan-
 tum suis formis discrepant. Nam prout Jup-
 piter & Venus eadem frigiditatis longitudine
 in sunt, sed in subjectis verè passivis non nisi to-
 to hemisphærio distant, præsertim cum Jovis
 frigiditati humiditas, Veneris verò siccitas
 concurrat, unde formæ in priori ab aquâ, in po-
 steriori à terrâ dependet. Sic idem Venus cum
 Saturno longitudine, latitudine & profundi-
 tate unum, differunt tamen formâ, quoniam

latitudo in Saturno terrestreitate, Veneris
 verò ignem respicit : simili modo de cæteris
 omnibus, non longitudine vel profunditate
 dissimiles, sed, aut pro latitudine ipsa, aut pro
 ejusdem cum extremis secundum magis & mi-
 nus discrepantis, est statuendum, concluden-
 dum. Hucusque docuimus metalla non nisi
 latitudinis quibusdam momentulis distare.
 Jam alteram quæstionis partem absolvemus.
 Corpora itaque auri & argenti suam simili mo-
 do à propriis motoribus suscipiunt formam,
 quorum prius est à simplici parente, Sole, nimi-
 rum, genitum, Leonem intus & extra fovens,
 calidum & humidum, frigidum & siccum, unum
 in omni angulo primoque temperamenti ha-
 bitu, dispositioneq; conformatum, & propterea
 longitudine & profunditate idem in centro, in
 superficie & superficiẽ in centro habere credi-
 tur: ex quibus colligimus, quod fixatione intus
 præditum, igne maturitateque caloris in omni
 parte, angulo & atomo totius gaudere, nihil
 est aliud quàm maturitatem induere, quàm
 perfectè animari. Verùm in hac perfectione
 in his actionibus acquirendis sui gradus sunt
 non enim momentulo aliquo aurum in mine-
 ra oritur, sed à nativo quodam semine & prin-
 cipio certo, quod nos elementum ignis per to-
 tum subjectum in actum proportionem dictam
 mercuriali incitatum pronunciamus. Hoc au-
 tem semen, hoc principium, hoc elementum
 ignis in una eademque etiam materia consti-
 tuta

tuta non modò omnibus inferioribus dictis
 corporibus inesse, sed etiam diversis, licet in
 ipsius tamen, secundum magis & minus, matu-
 ritatis gradibus existere dico. Igitur corpora
 dicta omnia inferiora interioribus suis parti-
 bus, gradibus & digestionibus maturitate, &
 fixatione quadam sint prædita, & per
 consequens etiam potentialiter aurum sunt,
 potentialiter animata. Ex quibus rectè
 consideratis cognoscere licet, inter dicta
 inferiora metalla & aurum nullam aliam,
 aut majorem, quam maturum & imma-
 turum, esse differentiam. Hæc igitur qui
 cognoscere rectèque applicare noverit, sibi de
 principio satisfactum certo tali sc. aqua terraq;
 minerali (quæ non ad temperamenti aurique
 fastigium modò, sed ad hujusmodi activitatis
 quoq; feruntur, præstantiam, qua corpora in-
 feriora antecelluntur omnia) instructum sen-
 tiat, quod inquam proprietate sua cælestium
 luminum radios & influxus omnes elicere, ad
 se attrahere, cæterisque deinde corporibus
 valeat derivare. Verùm de hoc quidem ar-
 tano homines varii, quandoquidem & illud
 diversis sunt adepti mediis, etiam & scripse-
 runt variè, ut quidem illorum volumina non
 toto discrepare cœlo videantur. Nâ hic, quod
 alter conveniens labori dixerit, negabit, quod
 que durum magis & absurdum videtur, cor-
 pora re ipsa maximèque huic accommoda ne-
 gotio, non nisi nominatim ab aliquibus & ex-

pressè repudiantur, quâ quidem in causâ sunt
perpetui & molesti errores, ipsis præsertim,
qui hanc scientiam assidua lectione & collatio-
ne autorum addiscere voluerunt. Imò perpau-
ci extiterunt unquam, qui hæctenus eadem sint
adepti, vel Philosophi ullo modo merentur no-
mè, h. e. certo subactóq; iudicio mediisq; debi-
tis cognitionem hanc ipsam quæsierunt. Neq;
quilibet, qui misterium hoc habuerit, poste-
risque deinde transtulerit, est meritò pro
Philosopho habendus. Plurimi enim vixe-
runt, quibus cum materia tum ejusdem dispo-
nendi via quædam per manus tradita inno-
tuit, qui tamen nec ejusdem aut Physicas ra-
tionis ullas, aut principium, aut theoriam cal-
luerunt, & quanquam à sensu cepissent com-
muni, ne causam aliquam, cur cætera metal-
la aureitate donares, cognoverunt unquam.
Sed ut Poëta egregiè dicit:

*Fortunatus, & ille Deos, qui novit agrestes,
Panâque, Sylvanumque Jenem, nymphasque
Sorores.*

Sic hos habere saltem aurum empyricosque
dici fortunæ placuit, quorum ænigmata licet
de re proposita fuerunt vera, noxia & molesta
tamen, quippe quæ ab artis latitudine dignita-
tèque aliena planè ejusdem studiosos longissi-
mè errare fecerint. Nam cum materiam ar-
tis universalem modè que eandem disponendi
multiplices ignorarunt, non nisi suâ quadam,
ut hic plumbum, iste stannum, ille aurum, pro-

ut quidem quisque instructus fuerat, etiam & operis sui methodum pro ipsissimis mysteriis hujus suavissimis nucleis, & habuerunt, & docuerunt. Unde non cætera modo explodentes omnia, verum egregium & universalem Philosophandi modum unico quodammodo attribuentes ramulo universam arborẽ Philosophiæ, etiam & Hesperidi fructum omnem, halibus suæ ignorantie obtenebrarunt plane. Est & aliud genus hominum, quos, quoniam naturæ riantur vias rerumque causas summo & studio & labore indigant, dogmaticos aut rationales dicimus, hi probe mediisque, cum legitimis, tum ordinariis scientiam affecuti eandem posteris sub generalibus cognitisque terminis, perque numeri, ponderis, & mensuræ leges quasdam, diversis artificiosè applicatas subjectis, licet obscuris paulò, egregiè tamen & summà cum ingenuitate derivaverunt, qui etiam sese mutuò unum eundemque molientes, colentes agrum perceperunt semper. Est & tertium genus, huic per omnia simile, cui idem modus, eadè rationes & meta quidem doctrinæ proposita, nisi fortè, quòd lapidè, particularem quandam rem, magis generali cognitioni referendam statuunt, sumentes hac ratione principium Philosophandi ab illo, quod aliis extremum laboris erat. Methodicos hos dico, quibus etiam artem hanc rationalium more memoriæ quoque prodere placuit, à quibus tamen in hoc uno discrepant, quæ in simplicis-

nis notissimisque verbis circa usum applica-
 tionemq; lapidis mysteria intertexunt maxi-
 ma, statuentes in virtute limites esse quosdam,
 virtutem autem ipsam infinitam planè. Poste-
 riora hæc duo corpora metallica esse argentum
 vivum animatum, exque terra & aqua, in qui-
 bus & cætera elementa inhabitant, consistere
 tradiderunt. neque aliquod aliud specificè un-
 quam, quam Mercurium pronunciarunt, ita
 ut ex quolibet dictorum corporum unam ean-
 demque posse perficere rem, unius & ejusdem in-
 genere effectus, quem lapidem dicimus, asse-
 ruerint. Atque exempli gratia, si Saturnus
 partiatur in aquam & terram mediante dige-
 stione nostra, eadem & aqua in terram suam
 reduci possit, consequenter etiam in rubicun-
 dum & constantem pulverem, quo denique
 fermentato fiet lapis, quod quidem opus anti-
 quiores regiam Philosophorum viam appella-
 runt. Est etiam alius & subtilior modus quan-
 do idem Saturnus fuerit per aquam, quam
 menstruum vegetabile dicimus, dissolutus ac
 reductus in quatuor elementa, ad amissimam
 depurata, quæ porrò artificio ære copulata
 quoque calcinatione & fermento donato et-
 iam, & lapis erunt. Tertio cum Saturni mas-
 sa in argentum transmutata vivum in aquam
 mercurialem fermento & Athanore nostro
 vel majori vel minori confirmatum evaserit
 eadem & terra projectibilis erit. Quarto ubi
 idem argentum Saturni vivum fuerit Mercuri-
 us

nio auri debito artis more & proportione congrua concopulatum, suisque deinde decoratum coloribus, eundem procul dubio fortietur effectum. Denique extendatur eadem aqua Mercurialis in principia, id est, elementa sua subtiliata, connectantur & conformentur deinde more artificii nostri, non labor fallet, sed lapidem hujus generis optimum dabit. Namq; alius erit ordo, alius modus in corporibus inferioribus reliquis, scilicet Jove, Venere, Martéque, ne quidem in Sole & Luna disponendis, nisi fortè ipsius auri, qui cum non careat fermento, tribus tantummodo subjicitur viis, ut ex his seu metallis unà eadémque res unius & ejusdem in genere, virtutis septem supra viginti modis variis, quas quidem antiquiores mansiones Lunæ suæ appellarunt, creari possit. Nam quemadmodum Luna bis decem & septem ferè diebus totum percurrit signiferum, etiam triginta vel non multò plures, reliquis cum quinq; congregitur Planetis. Sic lymphæ Philosophorum mineralis in his dictis 27. positionibus constituta totum peragens metallicum orbem, habitum proprietatésq; corporum inferiorum omnium induit. Quicumque igitur hac in cognitione suam voluerit feliciter impendere operam, necessariò cum dispositiones, tum coelorum affectiones omnes, quippe quorum influentiis sublunaria hæc generantur, moventur & disponuntur omnia, percipere oportet, unam atque harmoniam affectio-

nemque interactiva & passiva solertè prævi-
 dere, eam ab affectibus dijudicare modum
 atque conjungendi ac separandi extrema, uno
 quidem vel pluribus concurrentibus mediis,
 peritè intueri decet. Nam quemadmodum
 nullam potest ædificium eximiè præclarum
 esse, cujus idea absolutè in ipsius Architekti
 mente haud formata fuit priùs: sic ne in his in-
 ferioribus disponendis rebus actio erit certa
 ulla, quin ab hoc Philosopho ejusdem & me-
 dia & imaginationes omnes intimò explorata
 priùs fuerint. Etenim qui sapiat quispiam,
 quid metallum plus, quàm arator crudus (ut
 exempli causâ, argentum est) nisi ipsam influ-
 entiam Lunæ tanquam & ejusdem motorem
 directorémque formam statuisset; nisi di-
 ctæ ipsius etiam, in qua movetur, spheræ, quo
 etiam agatur motu, quisque ejusdem horarius
 diuturnusque fuerit motus, sapiat; nisi cursu
 aliquando cur tarda, aliàs velox etiam, quare
 sæpius latitudine, sæpius autem nulla, (ut
 quando modum evehentem vel devehentem
 tenet) gaudere dicitur, perceperit planè; nisi
 eadem deniq; cur latitudine borealis aliquan-
 do suâ, aliàs australis pronuntiatur, dedicerit
 optimùm. Præterea, si variationes corporum
 suorum suis epicyclis diversæ fuerint, ut cum
 circa medios versatur transitus mediocri, in
 consequentia autem circa Epicycli apogea
 in præsentia atque circa ejusdem perigeon,
 velocissimo ferri motu cernimus, nonne inde
 etiam

etiam varios producent effectus. Quinimò & stellas easdem erraticas dicemusne alias porrò, retro alias cieri, alias insistentes cursum quodammodo inhibere, neque affectiones consimiles in subiectis sibi corporibus imprimere etiam arbitramur: Saturnum, Martem, Jovemque boreales hodie, cras verò australes duplici latitudine sua ab orbita coarctari Solis incessu artis percipiemus beneficio. Simili etiã modo Jū & Venerē ab ejusdem perpetuo & rectissimo itinere, nunc declinando, nunc reflectendo, deniq; derivando, hæc ad Boreã, ille austrum versus, nec aliquam inde, si sublunariis his vel facultatem, vel virtutem inferere cogitemus. Absit equidem, omnis enim corporum cœlestium motus sua in instanti tanquã data causa effectum hic inferlus producit suum. Neque Solis nunc compositum, nunc æqualem notarunt cursum, nec rationes ad unicujusque Planetæ centrum orbemque æquandum antiquiores illi peritiorēsque Philosophi excogitarunt graves, nisi etiam hoc solo modo, ubi in abstrusissimã totius scientiã creaturæ perceptionēque optimè fatisfieri existimassent. Nec certè parum auxilii Philosopho adfert occultationes scire & emersiones Planetarum certis suis & irrefragabilibus causis. Inde enim lumina aperiuntur mentis, quo in naturæ mysteria ipsissima, dissolutionis & compositionis causas, caloris & frigiditatis, denique latebras gradusq; quibus sublunaria

hæc corpora moventur, inque hanc illamque
 feruntur formam introspicimus penitus: sine
 qua quidem cognitione nec harum rerum sci-
 entia est acquirenda unquam, & cum qua ejus-
 dem etiam peritia oriri debet. Etenim si me-
 talla lapidis nimirum materia nostri subjectum
 fuerint & harena quo sese Philosophia exer-
 cet natura, tum procul dubio à principio posi-
 to ad ipsam ab initio destinatum rem, lapidem
 nimirum, quidam gradus congrui propriis na-
 tivis que suis stabiliendi mediis statuentur et-
 iam, quæ quidem media assero non ita inter
 hoc vel illud agendum aut fortuito aut inepte
 arbitrantur, sed positione & necessitate in ma-
 teriam suam fuisse reperta. Nam prout certa aliqua
 virtus finita quadam proportione data con-
 gruis debitisque mediis eodem possit in gene-
 re multiplicari plurimum, propterea me-
 dia singula ipsis extremis analogice compo-
 sita & destinato fini omnino necessaria erunt.
 Sic ab aqua & terra minerali, uno eodemque
 subjecto comprehensis, in quo præcipua for-
 ma ordinariè, sincerè & simpliciter illata au-
 rum refert ad aliud corpus minerale, constans
 ex consimili terra & aqua stabili, in quo dicta
 forma debeat in proprietate exuberata magis
 terminari, media intercalaria convenienter
 omnia, hoc est, nativa planè & propria erunt.
 Sed nihil sese inter talem aquam terramque
 simplicem mineralè, in dictam aquam & terram
 exuberatam, nisi quod ejusdem generis fuerit

aqua hæc, quam mercurialem dicimus,ingere potest, quacum nec quicquam aliud reperiri valeat; eadem igitur fit extremis datis modium necessarium erit. Præterea, sicut sunt pondus, mensura & numerus à suis similibus ab una positione in aliam translata: sic virtutes animalium, vegetabilium & mineralium suo etiam exercentur genere. Itaque constat, aquam mineraliam, illud planè instrumentum, quo in mineram descensus fit unicum opificem (cujus sine ope hoc certè magisterium ne nomen quidem haberet unquam) existere. Quam licèt venantur plurimi, repererunt tamen pauci. Etenim nobilissima hæc lympa haud se semultis offert, & non nisi Philosophis ancillari libuit. Age igitur quid tandem esse, aut à quibus diductam corporibus dicemus. Quidam volunt Mercurium vulgi mediantibus quibusdam instrumentis ferreis vel figulinis devitreatis, & calore violento, coactâ dici. Alii idem sentiunt, sed calore potiùs fieri guttulis electis pauculis, rarando sæpius, dissolvi voluerunt: omnes quidem rei uni homines & Philosophastri. Etenim licèt Raimundus tale quid experimentis suis tradiderit, non tamen nisi ab acerrimo hoc ipsam percipietur ingenio. Ille enim eo saltem loco aquam Mercurialem, huic operi necessariam, prædicare voluit, Mercuriumq; corporum tali quidem candenti vase sæpissime injiciendum, non inde ut aqua elicatur ulla, sed cruditate vi ignis amota

eadem

eadem deinde in ipsâ suâ solutione tractabilior esset. Quod autem ad aliam spectat viam à Ravilascio, viro monacho cæterisque insinuatum aliis, qui non modò non Philosophi, sed ne ullo certè doctiores inter sunt referendi pacto nonnihi diametro toto, cumque ipsa ratione quidem pugnare assero, quippe tali calore Mercurius ipse digeretur, inque puritatem reducetur potius, quàm ut se vinculis laxare suis patiatur unquam. Calor enim minorem ad suam perfectionem semper eundem, utpote appetentem, promovet, qui quidem calor dissolutioni propterea, quòd exteriorem semper naturâ suâ formam in quandam ad ipsius substantiæ latitudinem spectantem figuram alterat, est contrarius. At ut breviter agam, namque neque unâ, neq; alterâ viâ Mercurius ipse vulgi in talem, quam nos exigimus, aquam redigi, neque mysteria hujus operis prima referare valet. Nam licèt suo loco menstrui materiam vinceret optimè, hîc tamen vix aliquod reperietur mediùm, quo in hujusmodi quam ars nostra aquam expetit, possit fluere, nempe cum conservatione exterioris suæ formæ, quod hic apprime esset necessarium. Porò ratione pugnat majora minoribus subjicienda, ut exempli causa: Luna inferior Planetarum cæteris omnibus habetur passivi loco, è contra verò in singulis sub se positis agere dicitur. Anne igitur Mercurius, qui & spheram lunarem continet, ab ipsa afficiatur Luna? minimè gentium: multò minus superiora à

Mercurio ipso patientur corpora, à quibus omnibus & Mercurius ipse patitur. Quinimò si Mercurius vulgi dissolutione gauderet, non nisi in ipsam potuit Lunam, tanquam sphaeræ contiguam, suas exercere vires. Sequamur igitur rationem, tanquam ducem optimum, quæ quælibet majus suum continere minus, & aliquid etiam amplius docet, atque ita in hujus doctrinæ exercitio & superioribus ad inferiora tendere, unde sentiemus procul dubio Philosophiam communem hunc Mercurium non nisi pro famulo & servo fugitivo quædam habuisse hæctenus. Hujus verò initium operis Saturnum, quippe cujus circulo sphaeræ aliorum complectuntur omnes, assumpsisse, cujus cum virtute plumbum productum sit, & ipsum illud aqua metallorum in se essentiam continere omnem voluit. Nam cum non modò ex ipso Plumbo multis modis, ut & de aliis omnibus (prout superius diximus) lapis fieri possit, sed ipsum etiam plumbum. Illis etiam singulis aqua sua menstrualis erit, neque idem quod plumbo & reliquis menstrum fiet, cujus rationes inferius dicemus paulò. Interim cum hujus menstrui proprietas sit solvere, de hoc agemus.

Est igitur solutio corporis alicujus actio quædam per appetitus vel innatæ Sympathiæ leges inferioris classis, sibi simile in habitum virtutis suæ proprium dirigens. Verùm dignior respectu Saturni forma, maximèque cum cor-
poris

poribus metallicis participans nulla alia est, quàm quæ vegetabilibus inest. Fiet igitur instrumentum Saturnum dissipans ex re aliqua vegetabili. Atque quoniam & illud suis proprietatibus plumbo omnino convenire oportet, æquum etiam est, ut in digniore quodam ordine ac scala paribus virtutibus prædita à Saturno procreetur. Sed proprietates Saturni longissimè in mineralibus à maturitate distantes ac propterea dictum vegetabile etiam maturitatem fugiet. Porro si maturitatis præstantiam sequitur ex necessitate dulcedo, appositè cruditas austeritatem referet. Ac, ut maturitas à calore proprietate ignis, tanquam à sua causa, provenit: sic immaturitas ex sola frigida facultate ipsius aquæ orietur. Ex quibus collectis sequitur, subjectum naturâ suâ ad dissolutionem hanc plumbi idoneam aquam acetosam quandam vegetabilem esse oportere. Præterea cum dissolutio plumbi nihil aliud sit quàm diductio latitudinis suæ ad superficiem, hoc est, ad sensum, quæ quidem latitudo ab extremis amota suis in causa est distinctionis heterogeneæ. Ita etiam dissolvens privabitur majori ex parte grossioribus extremis, & tanquam pars quædam intermedia, puritateque prædita, ipsi etiam subjecto certâ proportionè congruâ, effectum faciet. Hoc illud erit, quod Philosophi menstruum vegetabile appellarunt, excogitatum tantummodo à natura ipsa ad plumbum dissolvendum. Sunt etiam alia men-

strua à duobus his effectibus, aureitate & ar-
 genteitate, ipsissimis auri argentiq; qualitati-
 bus, dicta, in quibus corporibus fixis sensibili
 temperamento præditis, & ab hujusmodi ex-
 crementis, quæ cruditati adhærescere solent, li-
 beris, ac propterea facilioris longè & minoris
 in tractandis laboris, ipsi antiquiores Philoso-
 phi suam navaverunt operam tantummodo
 ex metallis elicienda, quorum prima facultate
 elicienda Aurum & Argentum præditum, sed
 aurum maxime menstruum dixerunt majus,
 aliud autem, dissipatione distinctum, argen-
 tum. Saturni menstruum appellant minus
 quòd ne in auro vires ullas exercere valeat.
 Nam, ut superius diximus, majora minoribus
 dominantur, sicq; plumbum, stannum, & ferrum
 ab ipsius Saturni, Stanni, Martisque radiis,
 quorum Sphærae Solis corpus comprehen-
 dunt, producta, facultate sunt aurum & argen-
 tum scilicet dissolvendi prædita. Aurum autem
 magis propriè, quippe quod & ipsis sit corpori-
 bus, quam argentum in natura propriis, simili-
 ter cuprum & argentum vivum orbibus genita
 Veneris & Mercurii, & Veneris longissimè
 eminent potestate prædita argento tantummo-
 do dissipando quadrant, ex quo crassissimus il-
 lorum error patet, qui argento vivo com-
 mani vim quandam absorbendi aurum tribu-
 unt, quod non est possibile magis, quàm ut or-
 bē Mercurii Sphæra, in quo Sol, ipse movetur,
 constringeretur. Majus igitur menstruum seu
 aqua

aqua, ut volunt aliqui Mercurialis à Luna & Solis positione à natura longissimū est, humiditas Saturni, quæ, licet illud utrumq; dissolvat, lentè tamē, in Jove verò propinquior & acrior est, velociorque in operando motionis, ac propterea in effectu promptior. Mars autem contiguus Soli cæterisque nobilior in genere, idem magis Soli & Lunæ congruit, deinde ab ipsius loci qualitate nomen proprii & maturi instrumenti, quo Sol maximè movetur, obtinet. Verum si hujus minor orbis amplitudine quam Jupiter & Mars gaudere possit, tum procul dubio & ipsi eodem medianti Saturno in eandem liquefcunt aquam, nec tamen æquè natura Jovis est conjuncta Soli magis Saturni radiis sui, quare ipsum penetrabit Martem. Igitur hominibus iis, quibus cum Sole agere sit cordi, omnino convenit Jovem per Saturnum in aquam Martis, deinde Joviall lymphæ, Aurni denique cum Martii dissolvere menstruo, sic enim expeditissimè leges hujus Philosophicæ mineræ magna possent cum voluptate & commodo exerceri. Porrò Solis humiditate, fluet Venus, cujus rore Mercurius etiam vulgi diffundetur. Hic denique Lunam solvet. Nec tamen suspicandum est, corpora remota, ut exempli gratia, Saturnus & Jupiter, propriis suis immediatis virtutibus eosdem posse dissipare. Nam, licet superius diximus dissolutionem corporis actionem esse quandam, quæ per Sympathiæ leges

infer

inferieris classis sibi simile in suæ virtutis habitum dirigeret, non tamen esse aliter intelligendum, quàm simpliciter de corporibus maximè contiguis. Quorum Saturnus continens Sphæram Jovis Marti subjiciur, afficitur & ipsius etiam Mars virtutibus, mediante Jove. Verùm cum natura Martis aptissima sit dissolvere Solem, etiam & Saturnus, iisdem præditus virtutibus, hoc ipsum faciet, non tamen naturâ suâ propriâ, sed contingenter, hoc est, quia Martis etiam natura in ipso continetur Saturno. Hoc de cæteris omnibus in genere est intelligendum. Hucusque menstrui nostri triplicis, corpora ipsa metallica in sua principia propinqua, sc. aquam & terram, dissolventis docuimus scientiam. Nunc, quid sit, metalla in materiam magis remotam, hoc est, argentum redigere vivum, & strenuè dicamus. In qua re Astrologi plurimum dicunt venenosum vereor; sed audi, malitiose Astrologe, audi, inquam, nos etiam aliquando & Synodos diametrósque Planetarum, syzigias periodicas & veras innuimus: sed ad propositum. Pone Venerem subjectum (hoc est cuprû) in quo operari volueris, memor deinde esto, conari te partem in naturâ suâ centróque propinquam suo sensibus exponere. Quare igitur, quo signo Horoscopante & eadem oriatur Venus, reperies, in fallor, Taurum in gradibus 5. supra 10. angulum orientis calcantem, refer deinde oculos ad oppositum ascendentis, & videbis scor-

pionem in iisdem gradibus, cuius Martis superficies, naturâ frigidâ & siccâ, terrę virtutem referens, objicitur. Hęc in margine nota. Tertio cardine cœli, 10. nimirum domum, inspicere, ibi enim Leonem & latitudinem senties. Sed Leo animal erit Solis, qui quidem prior in datis angulis & medium necessarium erit. Sequere igitur tu naturam ducem, eodẽmque modo res tuas inferioris Astronomiæ compone, hoc est, sume aquam menstrualem auris eandẽmque acuatam bis, tẽrve ab ipsa terrâ seu calce ferri paulatim corpori instilla Veneris, in calcem prius communem & aliquantulum calefactam redacta, quod deinde in momentulis paucis in Mercurium sua sponte fluet, uti ars hęc nostra postulat, videbis. Sol hęc etiam regulâ, Leone ascendente, Saturni oppositũ habebit in Aquario, cuius superficies imitatur naturam aquę his erit tanquam medium in medio cœli tentorium & domicilium Martis. Similiter tu sume aquam plumbi exaltatam prius hac terra ferri, ad dissolvendũ solem, & sic deinde de cæteris. Nam & hoc modo universa minera reducetur in naturam secundæ sue mixturę & proportionis. Sed, ne nimum Kellæ: Nam jam summa procul villarum culmina fumant, Majorẽsque cadunt altis de montibus umbrę.

Modus conficiendi Lapidem

Cum Aqua & Terra.

Postquam gummi destillatur debito modo

vas in quâ terra inerat, amovendū ab igne est
 antequam frigescat, imò, quamprimūm omnis
 elapsa fuerit aqua, quam menstruum vocamus:
 hoc facere satius & melius erit. Quo facto
 rumpatur protinus vitrum paulò altius luto il-
 lo quo fundus ipse tegitur. Hæc ratione nigra
 illa terra sua sponte incendetur, seque calcina-
 bit mirificè, quod secretum quidem non
 Philosophi literis committere voluerunt
 unquam; saltem dixerunt lapidem nostrum
 semetipsum calcinare, abluere, dissipare multi-
 plicare, perficere & multiplicare posse. Dum
 verò terra hæc instar vivi carbonis incensa
 fuerit ab artifice, est aliquoties ferrea aliquâ
 spartulâ movenda, ut omnes illius partes bene
 & perfecte calcinentur. Habito deinde sub-
 tilissimo cribro terra subtilior, quamprimum
 frigida aliquantulum fuerit, est à Saturni gru-
 mis separanda optimè. Hinc porrò in ovum
 Philosophicum posita prior omnis aqua est sine
 omni destillatione, addenda, etiam cum hac
 cautione, ut ovum protinus hermeticè sigille-
 tur. Hac ratione omnis aqua absorbetur pro-
 tinus à terrâ suâ, & hoc est illud secretum ma-
 ximū. Philosophorū in hoc opere, qui docue-
 runt horam nativitatis infantis, id est, aquam,
 non debere permitti sed conjungi protinus suo
 proprio lacte, id est, fermento. Hic est ille dra-
 co, qui devorat caudam suam: hi sunt serpen-
 tes illi in gurgite Saliatico, quorum alter alas
 habet, id est, aqua, alter sine alis dicitur, scilicet
 terra; hic est lapis ille divinus, qui ex se est, &

in se paratur, & semet tingit, & fermentat, multiplicat, hoc est illud opus, quod nec frater fratrem docere voluit, sed reliqua sigillatim ore ponatur in Athanor, & digeratur gradibus, ut nostis, vel in minori Athanor per lampadem, nam transivit per omnes alterationes & colores. Consideretur igitur avis nobilis, id est, infans. Avis illa nobilis est homo, qui Sole in Ariete existente natus est, h. e. mense Martio, cujus tunica, id est, secundina est ab obstetrice excidenda, & hæc appellatur homo Martis, in cujus electione est considerandum, debere sumi ex minerâ suâ non corruptâ, id est, ex foemina & juvene, hac à materiâ sepelitur in terra non modò, sed in sterquiliniis, & viis publicis, nam omnes habent hoc & à viris maximè celant, & ut Philosophus ipse dicit, est in itineribus inhumatus. Quòd sit hæc materia, de qua Philosophus loquitur, principio proximi capitis, quod de practica instituitur, liquidò patet, Ubi dicit: Res igitur ista, quam omnes habent &c. non est majus secretum, filii mi, sub cœlo datum hominibus, quam hoc, in quo cum ad metalla tum etiam ad sanitatem humani corporis mera, imò omnia fiunt. Nam & per omnes, ut vidimus, transit colores tam admirandos, ut nequidem exprimi valeant. Solvitur in aquam in tribus diebus in Athanor, & est perfecta minera in animalibus Sulphuris albi & rubri. Vidimus aliquando quòd dentes ex medicina creverunt hominibus in

summa senectute. Ripleus in portis suis de hoc
 admirando lapide sic dicit : Memento homi-
 nem esse nobilissimam creaturam in composi-
 tione terræ, quam DEUS unquam creavit, in
 quo est quatuor elementorum proportiona-
 torum per naturam neutralis Mercurialitas,
 quæ omninò nihil constat produceretur arte ex
 sua minera ; nam nostra metalla nihil aliud
 sunt, quàm nostræ duæ minere nostræ Solis &
 Lunæ lucidæ, ut Raymundus sapienter notat.
 Ratio illius operis, quòd in turri superiori ali-
 quando posui. Primū fiat aqua Mercurialis Lu-
 næ, scilicet: Accipe aquā fortē è Sale & Vitrio-
 lo more communi factam, hanc rectifica, ter
 vel quater, (omnis enim talis aqua sine rectifi-
 catione frequenti inepta est) in hac aqua dissol-
 ve uncias duas Lunæ purissimæ, atque deinde
 solutionem in balneo ad viginti dies digere in
 vase pellicano. Exponatur deinde in retorsam
 & pellatur in balneo Aqua fortis. Hoc opus est
 iterandum, donec aqua ejiciens instar fontanæ
 aquæ fuerit. Adde deinde tantundem recentis
 aquæ, atq; per omnia facito. ut prius, ut argen-
 tum illud possit cum igne contra naturā, salvā
 & auctā suā humiditate, debitè calcinari. Amo-
 to omni liquore per vehementissimum balnei
 vaporem solutum collige, & in quinque unciis
 albæ aquæ menstrualis nostræ solve. Circu-
 la deinde per mensem, deinde expone cau-
 tē à fecibus, & distilla menstruum, manebit in
 fine Oleum Lunæ. Quod si non adhuc perfectè

lixatum fuerit, addatur nova aqua menstrualis, & tracta opus, quousque in liquidam & puram substantiam transeat. Hæc dicitur aqua nostra menstrualis Lunæ. Eodem modo solve auri unquam in aquâ regis, factâ per rectificationem aquæ fortis à sole combusto, digere per 20 dies, deinde frequenter separa, & appone aquam, donec tenuis fuerit: ultimò novâ aquâ solem bene liquidum facito, ut fundatur instar ceræ in laminâ, sume deinde menstrui vel olei nostri quatuor unicas, & dissolve dictum aurum, terendo ita in vitro bene clauso in balneo 20. dies, tunc erit aurum optimè lixatum, hic est masculus & foemina naturâ in hoc opere, quæ concopulari debeant per aquam antimoniij. Destilletur itaq; Regulus Antimonij & Mercurius sublimatus, ut solet fieri, atque inde fiat Aqua viscosa, quæ fervido balneo est rectificanda à suis fecibus bis, vel, si volueris, per arenam septies. Hujus aquæ sumantur tres partes, aquæ Lunæ duæ, Solis verò una pars, ponatur in ovum Philosophicum, hac cautione, ut secundæ partes sint vacuæ, una verò repleta. Digere deinde per duplicationem circuli, ut nostis, sicque evadet in magisterium verum ad transformandum Mercurium in aurum.

Facillima via tincturam faciendi.

Sume Unciam unam auri, & solve in aqua regis, deinde separa omnem aquam fortem per calorem cinerum, huic materiæ su-
per

superfunde bonam partem vel quantitatem spiritus Saturni, colorabitur statim multum. Totam hanc solutionem pone in Retortam, & separa spiritum lentissimo colore. Hanc deinde superfundes auro, ut prius, & post duas horas amove, atque lento calore à soluto separa: hac ratione acuetur spiritus, & illustrabitur radiis solaribus. Aurum verò possit fundi & in usum communem redigi, nam ulterius non infervit huic operi. Dictum spiritum pone in pellicanum cum una Uncia Mercurii vulgi septies sublimati, claude porrò pellicanum Hermetice optima cerâ, & in vaporario colloca, stétque modico calore, post quinq; aut sex septimanas incipiet Mercurius dissolvi, & mirabile dictu, sublimari in superficiem aquæ, quæ nigerrimo & rufo colore tingetur deveniens in putrefactionem profundam, sicque postmodum unâ cum Mercurio coagulabitur hæc quinta essentia in pulverem albillimum. Admodum est vas ad Athanor capitello vel cooperculo ad pellicani formam fabrefacto, ut in pulverem flavum, deinde nigrum, digeratur magnam facies projectionem.

Ratio conficiendi auri potabilis.

Duplex est conditio auri potabilis. Altera quæ elixir dicitur, qui est lapis in oleum traductus: altera per Saturni oleum rubrum exuberatum super calces auri. Omnes aliæ rationes & viæ Alchimistarum ineptæ, & à proposito nostro

nostro longissimæ sunt, nam quicquid redigitur in corpus, hoc ipsum crudum & indecoctum erit. Natura enim bonum in melius per alterationis medium transfert. Sed hoc aurum, quod ab ipsis tractatur, neque alterationem passum est, neque solutionem Physicam, in melius igitur non deducitur; sed ad propositum: ubi dicam de ultimâ viâ, scilicet de solutione auri ad medicinam. Prior verò longiori experimento obtinetur. Habito itaque, ut in prior doctrina superius docetur, oleo plumbi, circuletur per 40. dies in fimo, vel vapore balnei. Deinde in Retorta pellatur donec plus quàm media pars traducta fuerit elevata, deinde in retorta animadvertes separationem quandam fieri, nimirum albâ & cristallinâ in fundo residenti aquâ, oleo verò supernatante, separa oleum illud, & se pone aquam, quoniam non est usui, bis, terve oleum hoc destillabis lentissimè, animadvertendo an aquæ adhuc aliquid inerit, cum verò liberum & purum videris adhuc circula ad triduum, & deinde rectifica, sic perfectum erit. Interim cum hæc fiant, sit tibi uncia auri communis purgati, quod amalgababis cum 12. partibus Mercurii, bis sublimati, & revivificati. Atque more usitato evaporato Mercurium, extenabitur tuum aurum & in pulverem inpalpabilem redigetur. Hunc pulverem, & calcem auri liberam planè ab omni Mercurio, pones in pellicanum, & superfundes oleum dictum, digerendo ad duode-

cimum

simum diem. Deinde infundatur hæc solutio in retortam lucidam planamque, & ab omni lapide libera (nam colorabitur nimirum rube- dine) atque in balnei vapore tepente separa omne oleum, donec gummi spissum & aureum infundo residet, desicca deinde aurum, & calci- na in igne sicco, atque cum eodem oleo dissol- ve, ut prius. Hac ratione transferetur in gummi, quod est potabile, & nulla unquam ratione in- corpus reducibile. Porro præter hunc modum nullus est sub cælo alius dissolvendi Physicè corpus auri, de quo Ripheus, vir & Philosophus omni æternitatis honore dignus, sic scripsit:

*Phæbi nature super omnia corpora pura,
Æthera fecundat, miscet, maturat, abundat,
Pestes pessundat, nutrit, trahit, æthera mundat,
Dulcorat roses, fluidos desiccatur humores,
Mollit & indurat naturas de-bene-purat,
Omnia quo crescunt, quo tetra micante vire-
scunt.*

*Hic viret in lauro, scincillans ridet in auro,
Petras insignit, & fulgida corpore gignit.*

Virtutes plures Phæbi si noscere cures,

Saturni soboles, ejusque ferat tibi proles. &c.

Dissolvatur nimirum puratum prius rectè in- aceto destillato, perque triduum diligenter & sæpius agiretur, destilletur deinde filtro, & evaporetur ad spissitudinem, sicque in gummi evadet cujus libras X X I V. habere opus est, quibus paratis vitro, cujus margo docebit for- mam, tres include & in arena lento quidem ca- lore destilla, cum verò eâ facilitatis ignis non-

movebitur ampliùs, adde carbones aliquot at-
 que ingeniosè sensimque humiditatem elice,
 donec deinde fumum album in alembicum
 ascendere senseris. Quo viso magnum appli-
 ca recipientem, eundemque quanta poteris
 dexteritate & peritiâ claude pannis, atq; am-
 plioribus contine in aquâ frigidâ quam ad ma-
 nus habere debes, submersis atque appositis
 eadem à calore defende. Interea ignem eo-
 dem semper statu fovebis, ne citiùs forsan ma-
 teriam & nimium urgeat, spiritusque hac
 ratione copiosius in recipientem intret, quàm
 resolvi possint, unde vasis ruptio, nec sine ar-
 tificis periculo consequitur. Cum verò tardiùs
 guttulas fluere animadvertis, auge sensim igne,
 sub finem tamen noli carbonibus parcere, nam
 calor exigitur vehemens. Hac ratione omni
 ex prædictis XXiiij libris humidate collectâ
 eandem porrò per vas pelicanum unum atque
 alterum in lentissimâ tepiditate balnei circula-
 ri facies, habito deinde longissimo vase, quod
 tibi margo depinget, materia in eodem pri-
 mum posita lentissimo porrò destilletur bal-
 neo, hinc enim exhibit aqua quædam, quæ ut
 spiritus vini ardet, estque homini aër. Hanc ad
 partem serva, nam cætera elementa non æ-
 què in eodem pelluntur vase; infundantur igi-
 tur in retortam amplissimam longamque, bal-
 neoque educetur, donec deinde oleum quod-
 dam inter destillandum separari atque (in
 ipsius retortâ adhuc interim existente phle-
 gma-

gmate) supernatare animadvertes, quod non nisi per infundibulum, more separandi oleum ab aqua usitato, distingues, hoc oleum proposito nostro solummodo convenit, diciturque oleum Mercuriale, in quo solem dissolvere deest. Sed convenit hoc oleum pellicano primum lentoque calore subtiliare, deinde rectificare semel atque iterum. Hæc est præparatio feminæ seu aquæ Mercurialis veræ. Nunc dispositionem masculi, id est, auri dicamus. Corpus igitur auri purum putum traductum in Mercurium, vel secundum viam Philosophorum communem, vel mediante terra damnata cum instrumento Trycitreck per horæ, ut solet, spatium agitetur. Quorum prior modus sic fieri solet: Habito Saturni menstruo, cujus compositio ex tabulis Saturni liquido patet, Jovem calcinatum in cochleari ferreo, ut moris est, & subtilissimè cribratum in pulveres redige, quos cum dicto Saturni menstruo solves, solutum verò semel atque iterum rectificabis, cui addes crocum Martis tenuissimū. Hic protinus tepiditate balnei liquecet in aquam subrufam, separa menstruum fervore aquæ eousque donec guttulæ descenderunt rubræ, mutatōque recipiente pelle liquorem Martis subrufum, quem iterum atque iterum rectificafacies. Jam verò dissolvens acuendum erit. Sume itaque nigram plumbi terram, minij scilicet tui, in fundo vasis post extractionem aquæ vitæ, seu spiritus, Saturni residentis,

eandemque, si per aliquot horas calcinaveris, flava fiet, huic paratum Martis liquorem infunde, atque eundem destillatione semel atque iterum separa, qua ratione acuetur. Nunc verò aurum subtilissimè pulverisatum habere necesse est, quod non nisi menstruo Martis acuato, & calore balnei tepente applices, sic enim in Mercurium momentulis paucis redigetur. Hujus verò Mercurij octo in vitrum lotones injicies, hâc tamen lege, ut vas formæ margini affixæ quadret, cujus idem Mercurius octavam partem occupabit. Porrò fornaculæ humiliori arenâ repletę applicetur, singulisque septimanis augeatur calor, hac enim ratione in 40. diebus præcipitabitur. Hæc est præparatio auritui: nunc verò ad constructionem & fermentationem deveniemus. Sit tibi in promptu ovum figuram marginis repræsentans, cujus tertia pars capiat 8. lotones olei dicti Saturni præparati. Quibus duos lotones auri tui præcipitati impones, statimque sigillatâ vitro Athanori lampadis applices, ubi in paucis horis aurum absorptum planè & dissolutum cernes. Tepiditas deinde primum à 40. diebus nigrescere incipiet, atque eodem calore per omnes nigredinis species transibit. Augendus est deinde calor per duplicationem circuli, sicque inducit & albedinis variationes omnes: eodem etiam modo imitanda est & lampadis regimen, ut flavescat ultimò atque calore errare haud facile erit, in qua materia

rube.

rubedine fulgebit summâ, aptâ deinde projectione, si prius per 24. horas fervido calcitur igne, ubi in fundo pixidis lucida & nigerrima reperietur terra, quam damnatam dicimus. Virtute hujus redigetur in instanti omne metallum in Mercurium. Nec immemor esto hîc amovere cruditatem hujus Mercurii superficialem per agitationem Trycstroctt, cujus formam in sequentibus delineavimus.

Modus multiplicandi hic est. Sume oleum Saturni, paratum ut prius, atque eodem modo & pondere solve partem lapidis, quo prius solvisti aurum, deinde clauso vase digere, ut prius perficiatur in sex mensibus, repete secundo, multiplicabitur in tribus mensibus. Hoc tertio fiat, omnes in spatio unius mensi colores induet: quarto tractu duabus septimanis rotam perficiet; quinto septimanâ; sexto tribus diebus fiet. Ulterius propter nimiam subtilitatem non possit sic multiplicari, sed principium ad aliud est. Finis Tractatus Kellei.

Secretum de 4. aquis perfectionis.

℞. Vitriol. iij lib. aluminis Rochæ (extracto phlegmate) ij ℥. Salis nitri lib. i. f. aqua fortis cū spiritibus suis, & est aqua simplex primi gradus. Secunda aqua perfectionis. ℞. Supra dictæ aquæ i. lib. & solve in ea uncias quatuor Salis armoniaci, & quando est solutum aqua recipit alium colorem, resolvit solem, & est aqua secunda. Tertia aqua. ℞. Supradictæ aquæ uncias viginti, Mercurii sublimat, uncias octo

bene triti, misce simul, claude bene, mitte in
 cineres calidos, & solvitur Mercurius, & est
 aqua tertiæ perfectionis, & quando lamina æ-
 ris imponitur recipit colorẽ Lunæ. Hæc aqua
 facit flammam albam & fætidam, à qua est ca-
 vendum. **Quarta aqua.** *℞.* aquæ supra dictæ
Mercurii sublimat. mitte in vitrum bene clau-
 sum, in fimo equino 14. diebus, mutabitur co-
 lor ejus in glaucum & flavum non perfectum,
 tunc destilla per cineres leni igne, aquam vi-
 vam, & habebis lac virginis. Prima aqua sol-
 vit Lunam, calcinat Mercurium, denigrat cu-
 tem, & est 1. gradus: secunda aqua dissolvit
 aurum & Mercurium, & sublimat Sulphur, la-
 vando ipsum in superficie aquæ, colorat cutem
 hujus citrino colore & est secundi gradus. Ter-
 tia aqua perfectionis laminæ æris imposita re-
 cipiunt colorem argenti & coagulat in aëre fri-
 gido, & reducit omne metallum ad suam pri-
 mam materiam. **Quarta aqua perfecta** omnia
 corpora calcinata pulverisata vel limata ad
 primam materiam reducit, & vocatur aqua viva
 & clara, & est ponderosa, & vocatur virginis
Lac, & est acuta, fortis & amara, & fit & est
 aqua vitis sapientum, & moderatrix, per quam
 omnia corpora reducuntur in primam mate-
 riam, & si gutta una cadet super Venerem, per-
 forat ipsam, & permittit fastigium album, &
 famigat, & congelatur per se, & similitudinem
 albedinis cristalli habet, quando destillatur,
 nam destillatur ad modum aliarum aquarum,
 quia

quia guttæ ejus vadunt unâ illuc, alterâ illuc, & ita aqua non operatur in corporibus metal-
 lorum, sicut aliæ aquæ fortes, sed omnia cor-
 pora imposita reducuntur in primam materi-
 am, quia ista aqua in destillatione & putrefa-
 ctione est munda ab omni corrosivitate Sul-
 phuris, & est reducta in spiritum meliorē, quia
 amplius nō possunt solvere corpora in aquam,
 & non habet in se turbidum, neque fæces, nam
 per ultimam destillationem perdit omnes im-
 mundities, & purgatur ab omni metallitate
 ferri, quia omnia metalla, etiam & cuprum, re-
 tinent aliquam partem ferri in se, & color hu-
 jus est cælestis coloris. *℞.* de quocunque cor-
 pore limato & calcina cum sale trito bene simul
 & lava cum aqua calida & sale, & desicca, post
 imbibe ipsam calcem cum oleo Tartari ad 2.
 digitos, sigilla, mitte in finum ad 8. dies ad pu-
 trefactionem: post recipe de vitro, effunde o-
 leum, calcem exsicca in lento cinere, post mit-
 te calcē in aquam vivam, quæ est aqua quartæ
 perfectionis, & videndo convertetur calx illa
 in Mercurium, & fac vitrum stare in materiali
 calore usque quò calx convertetur in Mercu-
 rium. Postea evacua cautè aquam in aliud vi-
 trum, & remanēbit Mercurius calcis impositæ,
 qui est corporalis, & non spiritualis sicut alius
 Mercurius, & hunc Mercurium corporalem
 recipe de prædicto vase vitreato, & lava cum
 aquâ calidâ & sale communi, & desicca: post
 exprime per pannum, & si remanet aliquid per

modum amalgamæ in dicto panno, mitte iterum
 in aqua vivam, donec vertatur in Mercurium
 viventem, & hoc fac toties, donec totus Mer-
 curius pertranseat per pannum, ex ista aqua.
 Mercurius corporalis est magistralis, nobilis
 perfectionis, & non communis. Signa hujus sunt:
 Primò, quia in cursu suo non est sicut Mercurius
 simplex: secundò quando, ponitur super corpus
 non fixum in igne, quantum se extendit, tan-
 tum fixatur corpus illud, & per supra dictum
 modum potest fieri de Mercurio corporali quan-
 tum vis. Multiplicatio Mercurij corporalis sive
 magistralis. Si vis scire multiplicationem magi-
 stralis seu corporalis Mercurii. Si fecisti marcas
 duas de dicto Mercurio corporali, (quæ duæ
 marcæ sunt uncia viginti de nostris, & una
 marca de tali cotta sunt 15. lotones, & 3. lotones
 sunt uncia duæ de nostris) tunc recipe lotones
 8. de limatura corporis firmissimi (quæ octo
 lotones sunt uncia quinque; & tertia pars un-
 ciæ, & sit mundissimum & bene tritum, & 8.
 in duplo de Mercurio corporali ad illud pon-
 dus, & fiat amalgama terendo, donec bene mi-
 sceatur, & efficiatur sicut pasta mollis, & illud
 amalgama dividitur in tres partes, vel in quotvis, & mit-
 te in bociam, & accipe partem unam corporis calcita-
 ti, & partes tres Mercurij corporalis & bene simul
 amalgametur, & pones cum aliis 12. partibus amalgamæ,
 & misce bene simul totum Mercurium, qui remansit, &
 permitte stare in bocia, in cineribus calidis, quousque
 tota materia convertatur in Mercurium, & sic procede
 quosque volueris, Nam multiplicare potes Mercurium
 prædictum (de quocunque corpore fuerit) in infinitum

THEATRUM ASTRONOMIÆ TERRESTRIS.

S Anè multi in hac arte conscripti reperiuntur libri, qui diversa tractantes ingenia doctorum Virorum, circa compositionem Lapidis Philosophici dies noctesque operam navantium, suis allegoriis, ænigmatibus, parabolis, similitudinibus obtundunt & enervant, cujus rei nulla alia causa est, nisi multiplicitas ac diversitas nominum unam eandemque rem significantium & declarantium. Quapropter constitui in animo, omnem difficultatem ænigmatum priscorum Philosophorum in hac parte scribentium referare, enodare & enucleare. Primò ostendam inventores & restauratores hujus inclytæ artis. Secundò conversionem elementorum unius in aliud, & qua ratione prædominatur elemento, ex quibus procreatur materia metallorum. Tertiò, ostendam affinitatem homogeneam metallorum in visceribus terræ procreatorum: præterea qualitates in metallis inter se concordantes & contrariantes secundum puritatem & impuritatem Sulphuris & Mercurii, in simul mixtorum; ex quibus concludendum metalla cum ex Sulphure & Mercurio vivo sint à natura composita, suppedita-

re nobis posse materiam primam ad Elixir. Quartò, Præparationem aquæ Mercurialis. Quintò conversionem Mercurii præparati in terram Mercurialem. Sextò, Exaltationem aquæ Mercurialis. Septimò, Solutionem auri per aquam Mercurialem. Octavò, præparationem aquæ seu Lunæ Philosophicæ. Nonò, conjunctionem Solis & Lunæ. Decimò, nigredinem, seu caput corvi, qua mediante fit vel solutio, vel copula Solis & Lunæ. Undecimo caudam pavonis. Duodecimò, Tincturam albam. Decimo tertio, perfectum rubrum Elixir. In omnibus igitur, siue maximis, siue minimis Divinum implorare debemus auxilium, cum hæc scientia non sit nisi perfecta inspiratio Divina & arcanum Dei gloriosi, qui solus habet potestatem dandi & diminuendi artem hanc secretissimam, cui vult. Sat enim scio hanc sibi neminem posse usurpare, nisi eum, cui Deus ipse contulerit, qui Solus vel obscuritatem horum mysteriorum illuminat, vel claritatem obfuscat, ut neque planissima quis intelligat, nisi ab ipso illuminatus fuerit, neque obscurissima quoque consequatur, si ab ipso illustratus non fuerit. Sed, ad propositum rediens, describam in primis possessores & inventores hujus Divinæ artis, qui ante & post diluvium artem chemicam invenerunt & instaurarunt.

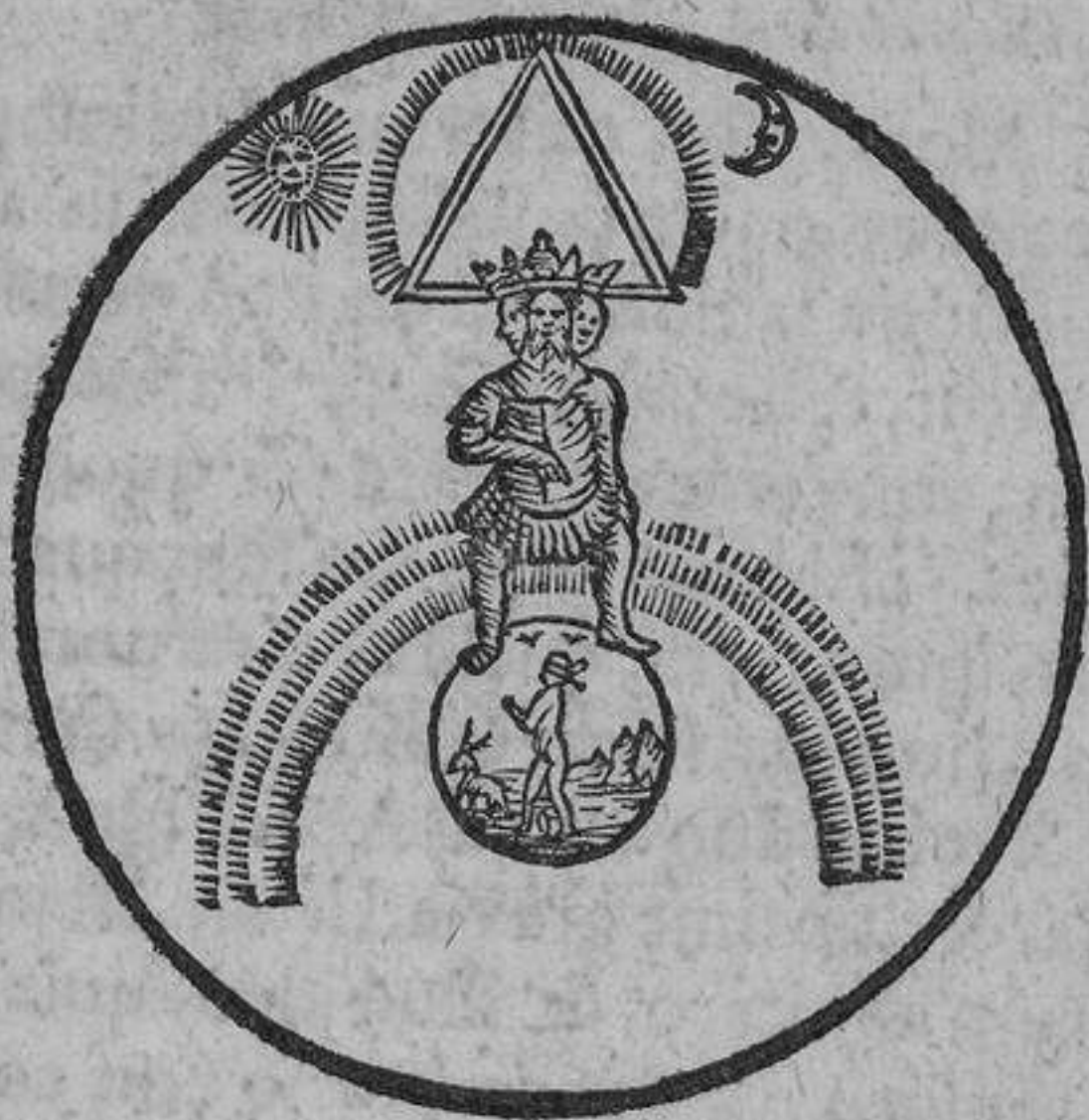
CAPUT I.

*De inventoribus & restauratoribus
hujus artis.*

Primus igitur inventor hujus artis, consensu
omnium Philosophorū, per revelationem,
vel inspirationem Spiritus Sancti Adam exti-
tit, qui ante & post lapsum præfagivit mundū
per aquam esse renovandum, vel potius casti-
gandum. Hoc ipsum factum est, ut ejus suc-
cessores duas lapideas tabulas erigerent, qui-
bus omnes artes naturales à principiis suis in-
sculpsissent certis characteribus, ut arcanum
hoc posteris etiam innotesceret. Noah post-
modum, transacto diluvio, in Armenia tabula-
rum unam invenit, sub quodam monte, dicto
Ararath. Alii verò instauratorem hujus in-
clytæ artis Hermetem Trismegistum extitisse
prædicant, qui omnium sapientissimus & ter-
maximus sui temporis est dictus propterea,
quòd omnem mundanam sapientiam ac tripli-
cem sapientiam calluit; quid, quòd etiam qui
hanc tenuerunt artem filii vocabantur Her-
metis? De hoc viro, teste Bernhardo, Trevi-
sano Comite, legitur in Scripturis, ipsum in-
trasse in vallem Ebron, & ibidem invenisse La-
pideas tabulas septem, quibus in sculptæ, prius-
quam inundatio fieret aquarum, septem artes
liberales fuerunt, quia ante & post diluvium
vixisse fertur, & designatur Noah fuisse; Post-
modum hæc ars in Persiam, Ægyptum, nec

non Chaldæam in quædam irrupit. Hæc igitur ars Cabalistica ab Hebræis, à Persis Magia ab, Ægyptis Sophia dicta, unâ cum Theologiæ in Scholis tradebatur, cujus notitiam Moses, Abraham, Salomon & Magi ab Oriente ad Christum venientes habuerunt: Quapropter Magi ac Sophi nec non Cabalistæ dici voluerunt. Magia utique suam originem ex Divino Ternario & ex Trinitate Dei duxit. Etenim creaturas omnes hoc ternario Deus insignivit, ac digito suo hunc Hieroglyphicum characterem ipsis insculpsit, ut nil etiam in rerum natura valeat assignari, quod hoc dono Divini Ternarii careat, quôdque oculariter hoc ipsum non demonstret. Ternarius enim cum Magico quaternario perfectum septenarium producit, multis arcanis dotatum notisque demonstratum. Et cum quaternarius in ternario quiescit, oritur hæc in Horizonte Æternitatis, totumque vinculum cum Deo nobis exhibet. Ad hæc etiam accedunt vires & operationes creaturarum omnium, & usus earum, suis arcanis signis, characteribus, & figuris insignitarum, ut in eis vix minimum punctum occultum relinquatur, quod non examinatione pateat. Quandoquidem ubi denarium ascendunt, eorum fit ad unitatem regressus. In isto concluditur arcano omnis occultarum rerum Sapientia, quam Deus cum verbo suo, tum creaturis manuum suarum palam fecit suis hominibus bonæ voluntatis, ut verum ejus haberent

berent notitiam. Et hæc est figura quæ sphæra
 cœli nuncupatur: quæ quidem sphæra con-
 tinet in se figuram vel circulum, qui circulus
 Deitatis vel Divinitatis Trinitatem in unitate
 sitam repræsentat.

Deus triceps cum corona & triangulo in capi-
 te, circumcirca iris, in summo Sol & Luna.

Insidemat iridi, cujus primus color erat ni-
 ger cum signo Saturni. Secundus obscure ba-
 dius cum signo Jovis. Tertius ruber cum signo
 Martis. Quartus viridis & flavus cum signo So-
 lis. Quintus viridis cum signo Veneris. Sex-
 tus, flavus, viridis, albus & rubeus cum signo
 Mercurii. Septimus argenteus seu griseus cum
 signo Lunæ, infra flavus.

Pedes habebat impositos globo terrestri, in
 quo erant animalia & montes, cum homine

albo & badio, cui oculi erant ligati, ovum stabat intra pedes.

CAPUT II.

De conversione Elementorum unius in aliud, & generatione prædominatur elementum elemento, ex quibus procedatur materia metallorum.

GEber, Morienus, cæterique Philosophorum conversionem unius elementi in aliud in compositione lapidis esse summè necessarium affirmant, teste auctoritate Philosophica dicentium; converte elementa, & quod quæris invenies. Elementa quippe sunt quatuor; Aër, aqua, ignis, terra; qualites quatuor, calida, frigida, humida, sicca; quorû duo sunt passiva, aqua & terra, duo activa, Aër & ignis. Duo sunt levia, & duo sunt gravia. Unum est in medio, alterum ab altero, & illud ideò, quia contrarium remotum à suo contrario non coadunatur nisi per medium; sic calidum & siccum per se conveniunt, quoniam in nullo contrariantur ad invicem, & ideò ex illis exultat elementum aëris; neque etiam contrariantur insimul frigidum & siccum, ex quibus generatur elementum terræ, neque frigidum & humidum, ex quibus congregatur elementum aque; sed calidum & frigidum non coadunatur, nisi per medium, videlicet siccum, quoniam per se nolunt simul stare, cum unum obtundit aliud propter suam contrarietatem; Ideoque calidum & frigidum congregat & disgregat homogenea

genea dissolvendo & coagulando : sed humidum & siccum aggregatur & disgregatur constringendo & humectando. Simplex & generatio & naturalis permutatio est elementorum operatio. Nam gignunt calidum frigidam violentiam materiam, cum vera vincuntur agentia, liquet, quia secundum partem violentis & indigestio fit, quare patet res universas per calidum & frigidum, & simpliciter generari & naturaliter permutari. Necessesse igitur est ut elementa sint unius generis, non diversi; alias actionem & passionem non haberent ad invicem, cum unum non tangeret alterum. Considerando igitur diligentius naturæ progressum in metallorum procreatione, quibus propriam admiscet materiam, quam Philosophi vocarunt agens, quia se ipsam non producit, hoc est suos effectus non demonstrat. Idcirco natura in procreatione metallorum, postquam creavit materiam, id est, Mercurium vivum, tanquam sagacissima proprium adjungit agens, videlicet terræ mineralis quandam speciem unctuosam & pinguem, in cavernis terræ mineralibus longa decoctione inspissatam, quæ communiter vocatur Sulphur: Mercurius autem communis Philosophorum non est propriè metallum, sed principium & origo metalli. Quapropter Mercurius est metallorum materia; Sulphur verò forma; Sulphureitatem capio pro omni calore naturali in materiam Mercurialem, tanquam in subjectum sibi aptum

& conveniens formam metalli imprimene
quamvis hæc de re diversi diversa sentiant.

Rupes nigra, cui instabant in summo Saturnus niger, Jupiter, Rex albus & blaudius, Mars ruber miles, Sol solari capite, rubea thorace, Venus viridi peplo, Mercurius galeatus vestitutu rubro, viridi, albo, flavo, purpurer, ocreis nigris, alis flavis rubeis blaudiis. Luna alba & nigra.

In rupe in campo nigro stabat Mercurius varicolor, & Luna cum signo ☾ supra caput, adscriptum Hermaphrodita, ad latera utrinque Mercurius, Sulphur. Quatuor Elementa ex ex quatuor angulis aspirabant in locum, ubi Mercurius erat cum Lunâ,

CAPUT III.

De affinitate homogenea metallorum in visceribus terra procreatorum, præterea qualitates in metallis inter se concordantes & contrariantes, Secundum puritatem & impuritatem Sulphuris & Mercurii in simul mixtorum, ex quibus concludendum metalla, cum ex Sulphure & Mercurio sint à natura composita, suppeditare nobis posse materiam primam ad Elixir.

JAm satis conversiones elementorum ex quibus successivè materia metallorum originem ducit declaratae sunt. Nunc verò de natura metallorum & de materia menstrui factentis in medium afferre non gravabor. Luce enim meridiana clarius constat, Planetas septem esse dies septem, metalla septem, & operationes septem; hæc & illa nota sunt. Et hæc ab illis denominantur ob influentiam & participationem inter se mutuam. Unde primò notandum est, quòd principia mineralia, in mineralibus sunt Mercurius vivus & Sulphur. Ex his procreantur cuncta metalla & omnia mineralia, quorum multæ sunt species & diversæ naturæ, secundum puritatem & impuritatem prædictorum duorum, scilicet Mercurii & Sulphuris, pura & impura metalla generantur. Aurum siquidem est corpus perfectum ex Mercurio puro, claro, rubeo, & ex Sulphure mundo fixo rubeo, nõ adurente, generatum, & nullum habet defectum. Luna verò est corpus mundum, purum, ferè perfectum, ex Mercurio puro, fixo, claro, & albo, &

de tali Sulphure procreatum, & deficit ei pauca fixatio, & color cum pondere. Stannum est corpus mundum, imperfectum, ex Mercurio puro fixo, & non fixo, claro, albo, in suo manifesto, & rubeo in suo occulto & de tali Sulphure procreatum, & deficit ei sola deco- Plumbum autem est, corpus immundum & imperfectum, ex impuro non fixo, terreo foeculento, albo, in manifesto & rubeo in occulto, & ex tali Sulphure adustibili procreatum, & deficit ei puritas & fixatio. Venus seu Cuprum est corpus immundum & imperfectum ex Mercurio impuro non fixo terrestri adurenti, rubeo, non claro, & ex tali Sulphure procreatum, & deficit ei fixatio & puritas cum pondere, & abundat colore impuro, & terrestritate adurenti. Mars sive Ferrum est corpus immundum & imperfectum ex Mercurio impuro nimis fixo, terrestri, adurenti, albo & rubeo non claro & ex simili Sulphure generatum, & deficit ei fusio, puritas & pondus, abundat plurimum Sulphure fixo immundo & terrestritate adurenti. Haud secus natura transmutat elementa in Mercurium vivum, & Sulphur primam materiam. Nam quicquid fuerit in dicta operata materia, nil aliud inde resultare poterit quam forma metallica, natura enim non potest introducere aliam materiae formam, ea sola, ad quam finaliter est destinata dispositaque, cum à materia omnium metallorum una & eadem est determinata
 omni.

m nino & non multiplex apud naturam. Ne-
cessario ergo illa determinata materia eadem
erit similiter, & apud artem & multiplicæ.

Erat rupes colore nigro; cui instabant ma-
nibus junctis planetæ. i. Saturnus niger, deci-
dens. Jupiter, Mars, Mercurius, versicolor,
Venus cum viridi peplo, Luna & Sol. In rupis
interiori nigro loco stabat Senex cum ligone
und riß ein Stück vom Felsen/ unde cadebat
Saturnus, post ipsum quasi mortui jacebant Ju-
piter, Saturnus.

CAPUT IV.

De preparatione terre Mercurialis.

SCire convenit, ex omnibus metallis perfe-
ctam medicinam confici posse, quæ reliqua
metal-

metalla in aurum & argentum transmutare possit, præterea tum ex perfectis metallis per separationem elementorum debitam Sal naturæ, vel æs Philosophorum, à quibusdam Libi, Philosophicum vocatum, artificis industria conficitur, sine quo opus Philosophicum ad finem perducere non potest: Ars enim præsupponit rem aliquam à natura sola creatam, in qua præstat auxilium ipsi naturæ, & hæc arti.

Vitrum instar urinalis stabat in circulo stramineo cui inerant Mercurius, Mars, Saturnus, qui jacebant in dorso, Senex Venerem & Jovem injecturus erat, post senem in nigra rupe stabant Luna, & Sol in summo.

CAPUT V.

*De præparati Mercurii conversione in terram
Mercurialem.*

Metalla, quemadmodum superius dictum est, continent in se salem, ex quo mediante igne & Sagacitate artificis aqua elicitur, quæ aqua Mercurialis, lac virginis, Lunaria, ros Majalis, Leo viridis, Draco, ignis Philosophicus à Philosophis nuncupatur. Hanc aquam Mercurialem aquis fortibus corrosivis comparaverunt. Quia sicut aquæ compositæ ex Salibus, atramentis, alumine, cuprosis, Sale armeniaco, corrodunt metalla, & eandem dividunt & separant ab invicem; ita etiam spiritus seu aqua Mercurialis corpus suum solvit, & tincturam ab eo separat, de quibus latius in sequenti.

Mons erat pictus, cui instabant multæ arbores, ad radices Sylvæ erat Leo flavus, quem fugebat Leo viridis.

Furnus, cui inerat cucurbita, ex qua blaudii serpentes ascendebant in alembicum, qui in receptaculum colligebantur, quod Senex tunicatus tenebat quasi ablaturus.

CAPUT VI.

De exaltatione aqua Mercurialis.

Variis ac diversis involutam tenebris & noctis caligine Leonis vel Draconis viridis compositione, emanantis à septem Planetis, antiqui Philosophi tradiderunt & adumbrarunt, ut vix tempus vitæ humanæ sufficere valeat eorum scripta referare & enodare, cujus compositionem ad unguem calamo facilius, quoad potero, perstringam. Procedit enim hic per subtilissimas influentias decurrentes in elementa, & dein in coelis sua materia sparsa, in nubibus habet suum ergastulum, & iterum in terram suam cum aqua pluviali & fumo albo descendit, recipiens in se vim superiorum & inferiorum, nutritur à proprio corpore, alas & caudam dentibus corrodendo, quoque totum corpus intret in caput, & in eo permanet sempiternè. Hic est thesaurus omnium Philosophorum sapientum absconditus & incorporeabilis, ad quem nemo pervenire potest, nisi per traditionem à magistro, vel revelationem à Deo, qui, cui vult, suam divinam bonitatem revelat.

Senex stabat ad vitrum, instar urinalis, in quo Draco viridis, qui devorabat serpentes blaudios. Supra Draconem erat signum. Mercurii flavum, blaudium, nigrum, viridi, rubrum. Supra urinale erat Draco viridis caudá mordens. Juxta urinale viridis Leo vorabat ex dorso rubei Leonis, ut sanguis stillaret. Superiús erant sylvæ & montana.

CAPUT VII.

De Solutione Solis per aquam Mercurialem.

NOtandum præterea, quòd non sit tinctura, nisi in auro. Id ipsum quoque ex parabola Comitis Bernhardi facile intelligi potest, qui introducit balneum fontis ingressum Solem se veste aurea primò omnium exuere. Quemadmodum enim aquila inter aves, Leo inter bruta animala, Salmo inter pisces, Sol inter Pla-

Planetas, sic aurum inter metalla principatum obtinet. In eo enim est tinctura rubedinis & albedinis, quia tingit, transformat & illuminat omne corpus. Est enim Sol creatus ex subtilissimi Mercurii vivi substantia, & ex substantia Sulphuris mundi, & puræ rubedinis, fixi, clari, & à natura sua mundati, & tingentis, continens in se animam, quæ forma auri & fermentum Philosophorum à nonnullis vocatur, quæ forma vel anima auri calore suo materiam suppositam digerit, tingit, potentialiter in materia sua (nam sola anima humana introducit ab extraneo materiæ suæ) necessariò hæc anima dans formam ab auro non aliunde petenda est, qua mediante oritur lux diei: sed aurum corrumpere, solvere, volatilizare ad generationem sub conservatione suæ formæ deducere, hoc opus, hic labor est.

Sol erat in nubibus, & iris circa ipsum rubricolor maximè & Leo viridis mordebat Solem: facie, ut sanguis stillaret. Senex tenebat manu urinale, in quo erat aqua rubra, cui infidebat albus aliquis alatus ad umbilicum usque, ex urinali evolabat Draco viridis, qui Solem stantem in rupe cum Lunâ invadebat mordens faciem, ut sanguis inde sub Dracono flueret in urinale. Sub rupe nigra erat Draco viridis, cui cauda erat abscissa, quique alas suas admorderet.

CAPUT VIII.

De Preparatione terræ, seu Luna Philosophica.

Dissoluto corpore auri, vel separatâ animâ à corpore, corpus Lunare suo conveniente menstruo irrigandum, reverberandum, evacuandum, toties repetendo, quoties opus erit: toties, inquâ, donec corpus lene fuerit, subtiliatum, evacuatum, contritû, mundatû, solutum, coagulatû, quod non igne vulgari sed Philosophico fieri debet, donec apertè videas, nil amplius superesse quod dissolvi queat. Nisi enim Luna vel terra ritè præparata & ab omni anima sua evacuata fuerit, non erit habilis & disposita ad recipiendam in se semen solare. Quanto enim diligentius terra à sua fœculentia & superfluitate terrestri depurata & mundata fuerit, tanto majori energiæ ac potentia in fixatione sui fermenti existet; Hæc

H

terra

terra sive Luna Philosophica dicitur basis vel truncus, cui inferendus erit surculus Solaris. Hæc terra cum aqua sua putrescit & mundificatur: calor enim agens in siccum causat albedinem. Azot & ignis Latonem, scilicet terram abluunt & mundificant & ejus obscuritatem ab eo penitus eripiunt, de quibus suo loco tractabitur.

Ignis erat structus sub sole qui urebatur, & fumus magnus ascendebat, senex habebat urinale, in quo erat Luna in dorso cubans tanquam in subnigris undis, ex vitro volabat Draco viridis in ore habens Lunam umbilicote nus, prioribus pedibus stabat in rupe nigra, sub rupem Draco viridis jacebat mortuus in dorso.

CAPUT IX.

De Conjunctione Solis & Lunæ.

Veteres Philosophi plurima conjunctionis genera posuere, sed evitando prolixitatem inutilem ac vanam, dico teste Marfilio Ficino, conjunctionem nihil aliud esse, quam copulationem separatarum qualitatum, seu adæquationem principiorum scilicet Mercurii & Sulphuris, Solis & Lunæ, agentis & patientis, materiæ & formæ. Itaque; habita terra virginea seu scemina ab omni forde & superfluitate originali munda, dandus illi est maritus sibi conveniens; si enim masculus cum scemina conjungitur per temperamentum mediante spermate, necesse est, ex menstruo generationem fieri. Invenere sua indagazione Philosophi purissimam Mercurii substantiam, quæ pro terra & materia habetur; circa quam Sulphur naturæ seminetur, ut in ea putrescat & loco matricis habeatur ista terra, in qua mulieris semen conservatum sui viri semen expectans, quo invicem uniantur & commisceantur inseparabiliter, uno calidum & siccum, aliud verò frigidum & humidum, ut humiditate & frigiditate unius, calor ac siccitas alterius contemperetur, & certo tempore erumpet seminatum de potentia materiæ informam specificam, in actum. Nam nulla qualitas primo & per se potest agere. Omnis actio enim ad formam, tanquam ad

substantiam pertinet. Etenim est principium
quoddam efficiens.

Oppositio. Sol rubicundissimus pictus stillans sanguinē in urinali senex ex alio urinali effundebat sanguinem & puerum alatum in urinale, quod stabat in Stramine, & habebat in se Lunam cubantem in dorso in undis subnigris, è regione solis urna picta erat radios vel guttas albas stillans in urinale, in monte picto stabat phoenix pectus mordens ex quo sanguis, quem pulli excipiebant, sub monte rusticus erat seminans agrum.

CAPUT X.

*De nigredine seu capite Corvi qua mediante fit
vera solutio vel copula Solis &
Lunae.*

Secunda conjunctio constat ex tribus scilicet
ex

ex corpore, spiritu & anima donec inter se conveniant; quem ternarium deberemus reducere in unarium. Nam sicut anima debet esse vinculum spiritus, sic etiam corpus animam sibi connectere opus est, quod fieri nequit, nisi præcedat putrefactio, putrefactionem corruptio nulla enim res potest meliorari nisi prius ejus forma penitus destruat. Ejus judicium est color niger & odor foetidus. Calor enim agens in humidum generat nigredinem, quæ nigredo est signum perfectæ commixtionis materiæ cum forma specifica. Nam solutio & putrefactio cum foetido odore incipiunt & continuè crescunt usque ad summum, & ideo caput corvi toxicum vel venenum mortificans dicitur. Hic odor magis intellectu quam sensu percipitur. Et hæc nigredo præcedere debet albedinem; incipit enim putrefactio à principio simul cum solutione, sed nondum completa est putrefactio, quando materia tota in aquam est soluta, sed postea completur. Et in hac perfectione lapidis iterum melius solvitur, quàm prius fuerat solutus, quia quanto plus augetur & operationes continuantur, in tanto plus lapis subtiliatur. Totum ergo magisterium consistit in putrefactione, quia si putridum non fuerit, ad nil deveniet.

Conjunctio.

Sol niger.

Luna nigra.

Senex cum libro in manu stabat ad fornacem.

Sol niger in vitro

Post fornacem ager erat viridis hordei ex terra pullulantis.

Pavimentum (fornacis) nigrum.

CAPUT XI.

De cauda pavonis.

Res ergo secundum Philosophos, cujus caput est rubrum, pedes albi, oculi nigri est magisterium, quare liquet ex præcedentibus, quod principium hujus operis est caput corvi ipsum similiter putrefieri est necessarium, quia nihil unquam fuit natum, nec crescens nec animatum, nisi primo in putredinem abierit.

Si

Si enim putridum non fuerit, fundi non potest, neque solvetur, si verò solutum non fuerit ad nihilum redigetur. Liquet ergo necessariam esse putrefactionem ad omnem generationem. Putrefactio tamen hæc non est sordida neque immunda, sed est commixtio terræ cum aqua, & aquæ cum terra per minima, donec corpus totum fiat unum. Coquendus igitur erit rubeus masculus cum sua candida uxore simul junctus, quousque utrumque coaguletur in siccum, quia nisi fuerit siccum, colores diversi minime apparebunt. Nam agente siccitate in humiditatem, incipit hortus Philosophicus in ovo florescere diversis ac variis coloribus in modum caudæ pavonis, quales operantem vidisse nunquam in vita sua contingit. Nonnunquam apparebit vitrum obductum intus auro, quod quidem indicium est mariti seminis in semen conjugis actionis, id est, Sulphuris spermatis in Mercurii menstruum & mutua unius in alterum actionis, altercationis atque mixtionis. Deficiente postea sensim humiditate per exsiccationem successivam ejusmodi flores colorésque transibunt in pellucidam albedinem, usque dum ad ordinatum à naturâ sibi gradum perveniat.

Senex stabat juxta fornacem, utraq; turris erat aperta, urinale erat versicolor, post fornacem erat hordeum spicas producens.

CAPUT XII.

De tinctura alba.

Ecce jam materiam, modum operandi & regimen ignis detexi, nunc verò de albificando & rubificando lapide sensim progrediar, à nigredine verò ad albedinem veram per longum tempus pervenitur, administrando huic operi ignem convenientem successive tamen, ne materia urgente vi ignis vas dissiliat. Sciendum præterea quod quando Mercurius dealbatur, fit Sulphur album Philosophorum incombustibile, continens in se venenum, quod splendore alabastro haud dissimile est.

est. Hoc opus vel regimen operis continua-
 tur in uno vase, & in uno igne scilicet calido
 & humido (id est, igne ipsius materiae & ele-
 mentari) Donec solvatur sæpius & iterum co-
 aguletur ac inspissetur in massam clarissimam,
 albi vel nivei coloris quæ in frigido coagula-
 tur in modum gummæ duræ. Hæc tamen
 decoctio continuanda est quousque aquila vi-
 vificetur (alii vitrificetur) & fiat lapis cri-
 stallinus, fundens, tingens, coagulans Mer-
 curium cæteraque metalla imperfecta in ve-
 rum argentum. Hæc tinctura vel Elixir al-
 bum dicitur etiam à Philosophis lac virginis,
 aqua perennis & aqua vitæ, quia propter sui
 fixationem perfectionemque albi coloris corru-
 scat sicut marmor, regina alba nuncupatur,
 quæ aucto igne Regia mulier in Regem poten-
 tissimum evadit, albedinem sensim in flavum
 croceumve colorem terminante, ac deinceps
 in rubicundissimum rubini splendorem.

Albus rex sedebat in throno sub pedibus habebat Lunam, quinque Planetas scilicet Jovem, Venerem, Martem, Mercurium, Saturnum, qui sedebant in genibus. Ager flavescens hordeo pictus. Fornax & post fornacem Senex, qui inspiciebat carbonem, in urinati erat Luna plena.

CAPUT XIII.

De perfecto rubeo Elixir.

Xiphilinus cæterique Philosophi in eo conveniunt, quod albedo necessario præcedere debeat rubedinem. Sicut enim non potest fieri perfecta rubedo, nisi præcedat albedo; similiter non potest fieri citrinum de nigro, nisi prius fuerit albu; teste Rosario dicente, nil potest fieri aurum, nisi prius fuerit argentum. Unde

qui scit convertere aurum in argentum, scit etiam convertere argentum in aurum. Aurum autem non potest fieri argentum, nisi prius fuerit corruptum, quando autem corrumpitur, fit nigrum, de nigro autem non est transitus ad citrinum nisi per album; ita ex albo non emergit vera rubedo, nisi per citrinum colorem. Calor namque agens in humido causat nigredinem, agens autem in sicco, si praesertim calor continetur incessabilis & assiduus, apparebit vera albedo, ex albedine citrinitas, & ex citrinitate permanens ac tingens rubedo emergit.

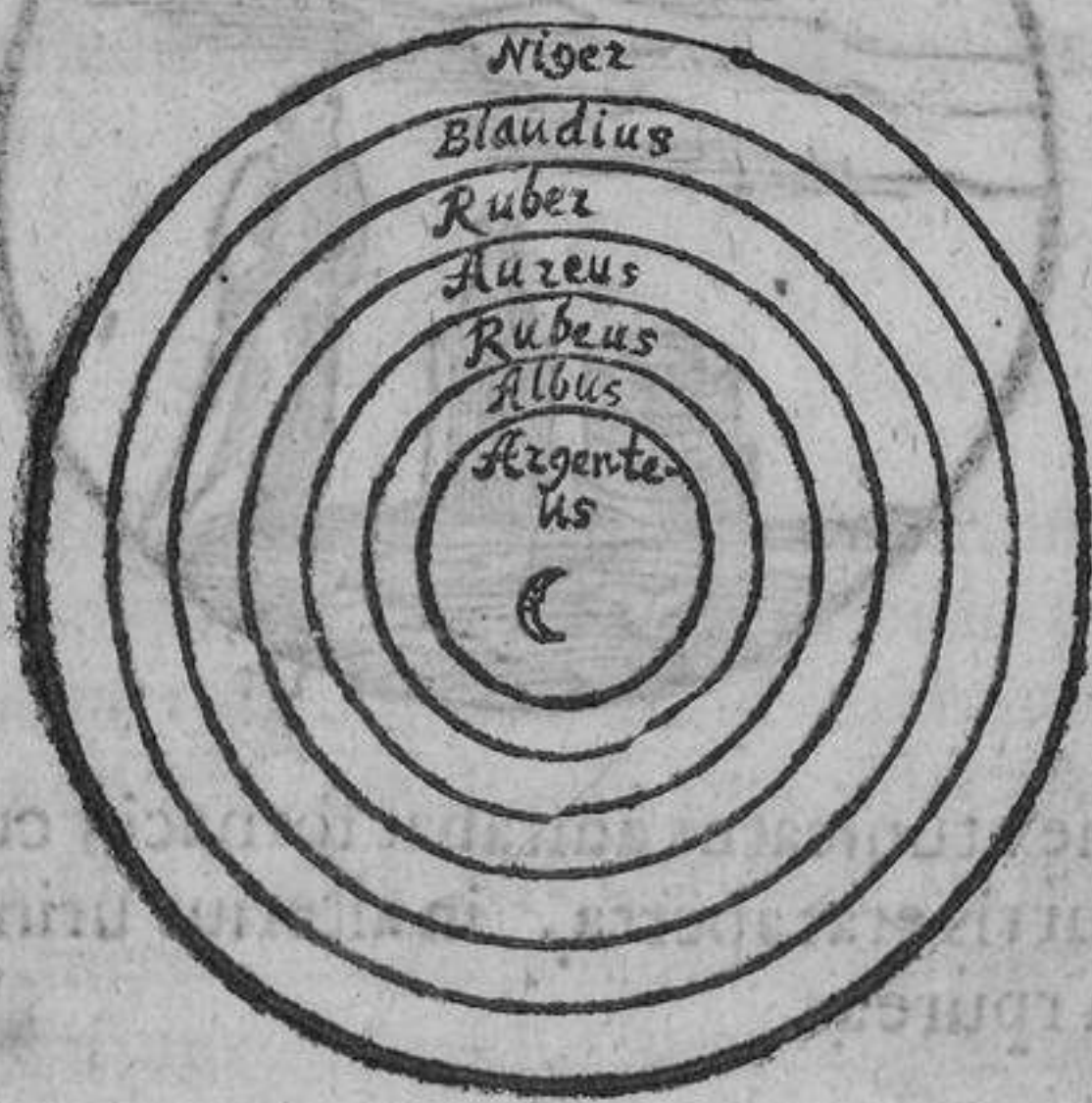

Senex tunicatus adstabat fornaci, cujus altera turris erat aperta, in alterius urinali erat Sol p. u. r. pureus.

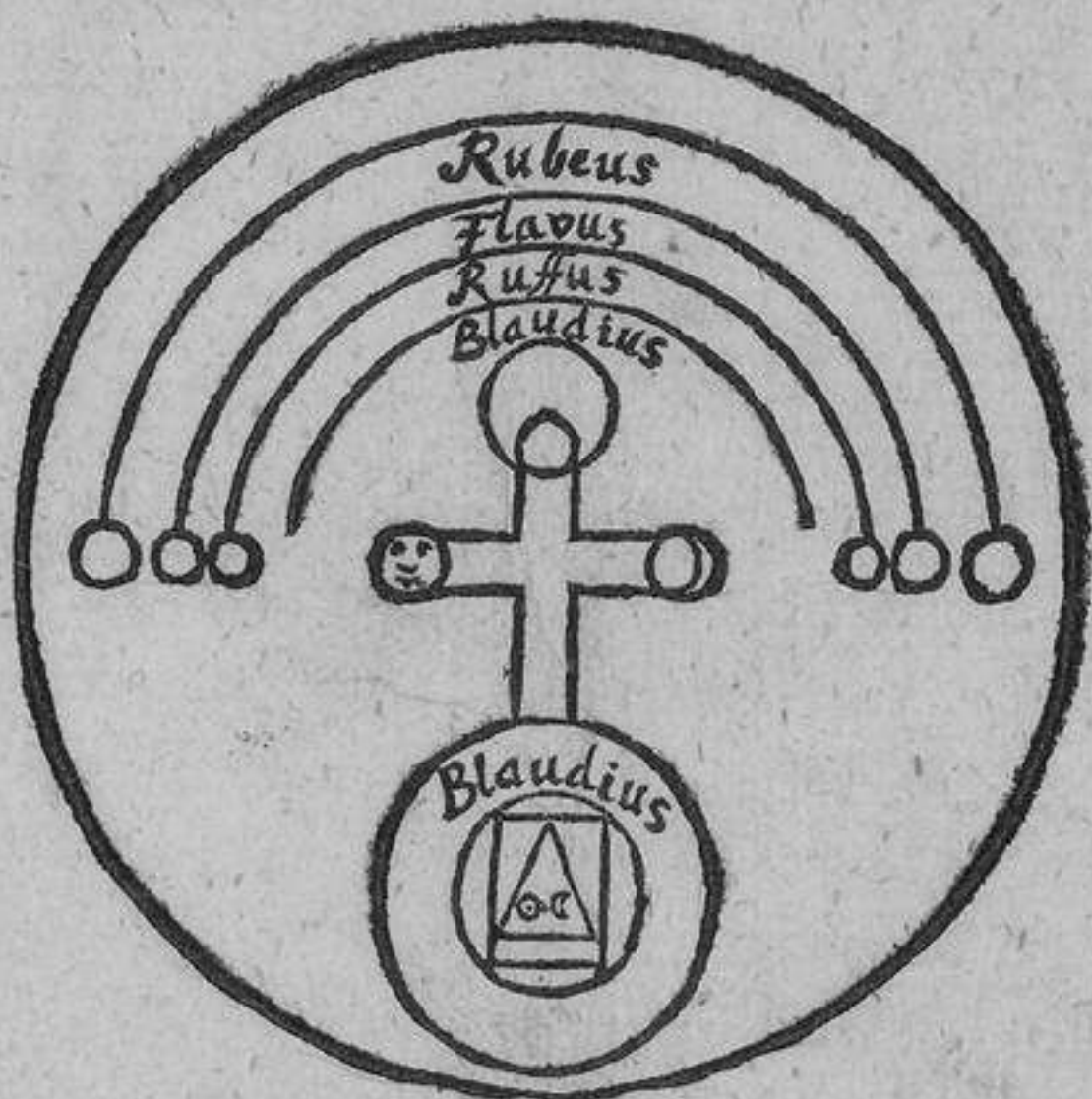
Rex

Rex tanquam pontifex purpurea veste sedebat in throno, habebat sub pedibus Solem & Lunam, flectebant genua Luna, Venus, Mars, Mercurius, Jupiter, Saturnus, post regem stabat aperto capite senex.

1. Niger circulus. 2. blaudius, 3. ruber, 4. aureus, 6. rubeus, 6. albus, 7. argenteus cum signo Lunæ.

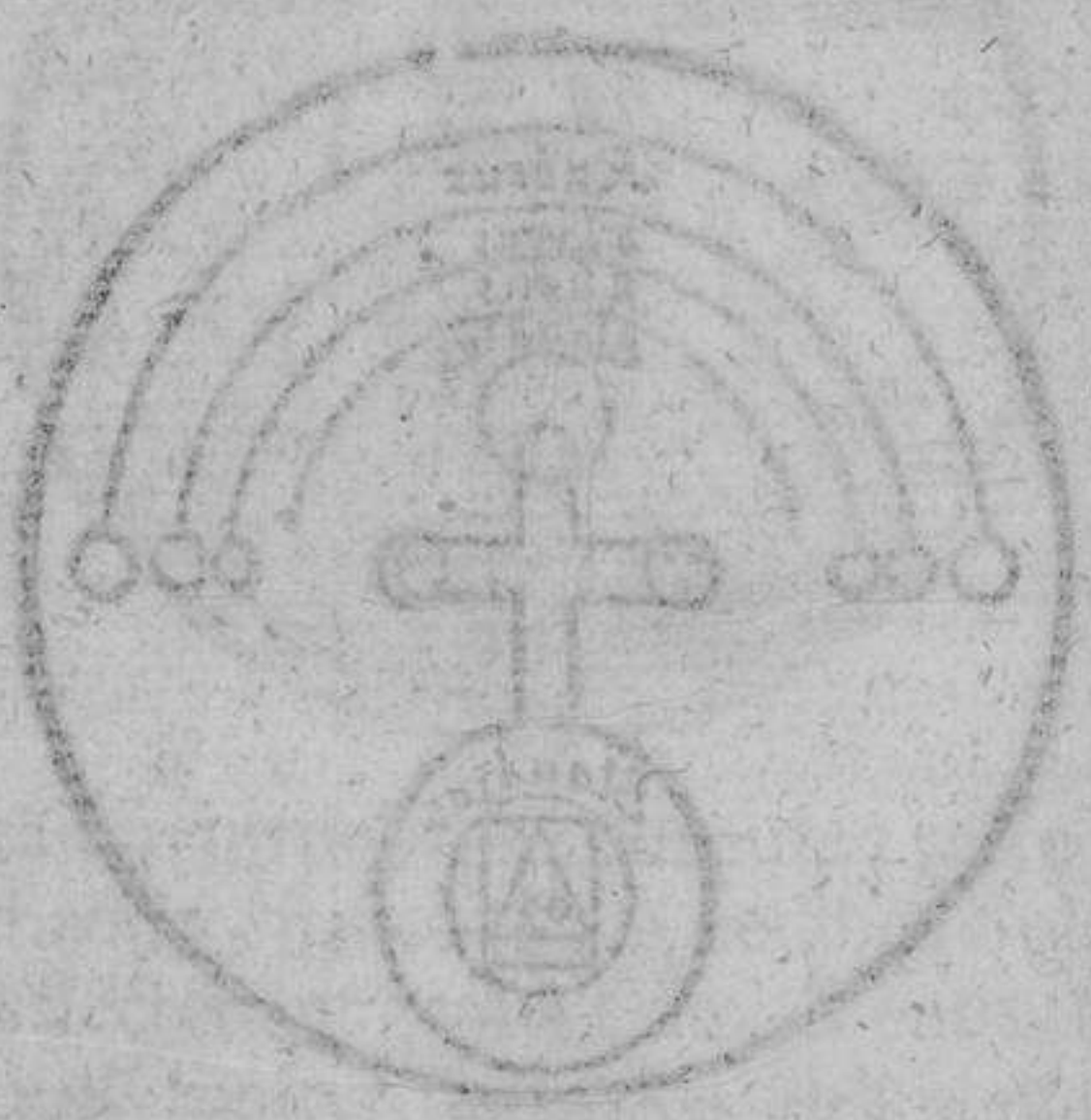

Circulus niger, albus, blaudius, rubeus flavus, rufus, blaudius, in cruce Sol & Luna.

Infra circulus blaudius, in cujus medio quadrangulus ex rubeo, blaudio, nigro & albo factus. Triangulus ex nigro blaudio, & rubeo factus in cujus medio Sol & Luna.

F I N I S.

... et sic dicitur in libro ...
... et sic dicitur in libro ...
... et sic dicitur in libro ...

... et sic dicitur in libro ...
... et sic dicitur in libro ...
... et sic dicitur in libro ...
... et sic dicitur in libro ...
... et sic dicitur in libro ...

... et sic dicitur in libro ...

XXV

A P I S

P H I L O

XVI-9

